

Kiek lietaus ar sniego, diena
apie 40 laipsnių, naktį 24. Saulė
teka 7:00, leidžiasi 5:11.

NAUJIENOS

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Ave
Gratis

LITHUANIAN DAILY NEWS

MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Haymarket 1-6100

Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLIII.

Kaina 5c

Chicago 8, Ill.

Pirmadienis, Vasario-February 6 d., 1956 m.

Price 5c

30

ALŽERIOJE DEMONSTRUOJA IR PRANCŪZAI

PJT ŽYGLIAI RYŠIUM SU EDENO IR EISENHOWERIO DEKLARACIJA

Ryšium su sausio 30 — vasario 1 d. įvykusia Washingtone D. Britanijos ministro pirmininko A. Edeno ir Užsienio reikalų ministro S. Lloyd'o viešnage pas prezidentą Eisenhowerį, Pavergtųjų Jungtinių Tautų Bendrųjų Reikalų Komitetas įteikė atitinkamus dokumentus Valstybės Departamentui ir Edenui bei Lloydui per D. Britanijos Ambasadorių Washingtone.

Be to, PJT Bendrųjų Reikalų Komitetas vasario 1 d. Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos vardu pasiuntė į Washingtoną Edenui telegramą, atkreipiančią dėmesį į šių valstybių gyvybinius reikalus.

Telegrama pažymi, kad Edenas savo pasitarimuose su JV valstybės vyrais palies ir taiką kludancias priežastis ir pastarosios sovietų politinės ofenzyvios sudarytą naują padėtį. Telegrama akcentuoja, kad šio D. Britanijos ir JV vyriausybės galvų susitikimo proga turi būti panaudota atsverti dabartinę sovietų propagandą pavergtuose kraštuose, kad jų likimas Vakarams jau neberūpys, kaip tatau parodžiusi Vakarų laikysena Ženevos konferencijoje, iš jos darbotvarkės išleisdam pavergtųjų valstybių klausimą, taip pat 4 sovietinių marionėčių priėmimas į Jungtines Tautas.

Telegrama prašo Edeno ir Eisenhowerio susitikimo proga pakartoti 1954.6.23 Churchillio ir Eisenhowerio jungtinę pareiškimą, kad D. Britanija ir JV niekada nesutiks dalyvauti susitarime, kuris įtvirtintų ar pratęstų sovietų užgrobtųjų Centro ir Rytų Europos valstybių pavergimą. Telegrama įtaigoja papildomai deklaruoti, kad sovietų pavergtųjų kraštų išlaisvinimas yra ir pasilikimas vienas iš pagrindinių Vakarų Galybių tarptautinės politikos uždavinių. Tada eina ne tik iš karo meto ir pokariniais susitarimais šioms valstybėms garantuotų teisių, bet ir iš Vakarams būtinos šaltojo karo kontrofenzyvios.

Telegrama taip pat nurodo, kad tik pavergtųjų tautų rezistencija pavergėjui sulaukė jį per pastaruosius keleris metus nuo naujos agresijos Europoje. Pavergtųjų tautų ryžtas atgauti laisvę tebėra nepalaužtas, nors jų pasitikėjimas Vakaraais yra nuolat gniuždomas. Jų pasitikėjimą reikia sustiprinti.

Todėl Didžiosios Demokratinės Galybės privalo žodžiais ir veiksmais pavergtiesiems kraštams parodyti, kad jie nėra apšalti ir kad yra siekiama neteisės pašalinti. Telegrama pabrėžia, kad PJT, kaip teisėtą pavergtųjų pareigotą šauktis į Vakarų Galybės, kad jos visomis įmanomomis priemonėmis spausdų pavergtųjų valstybių laisvės ir nepriklausomybės atstatymą, be kita ko, reikalaujamos sudaryti sąlygas laisviems ir nesuklastotiems rinkimams tuose kraštuose įvykdyti. Lietuvos vardu telegramą pasirašė Lietuvos Delegacijos PJT pirmininkas V. Sidzikauskas.

Nors apskritai Edeno ir Eisenhowerio vasario 1 d. paskelbtą jungtinę deklaraciją žymi Jungtinių Valstybių ir D. Britanijos pažiūrų tam tikrą kompromisą ir gal todėl šioje juodviejo deklaracijoje pasigendama to aiškumo, koks buvo Baltųjų Rūmų gruodžio 30 d. pareiškimas, — kad sovietų pavergtųjų kraštų

išlaisvinimas yra ir pasilikimas vienas iš pagrindinių JV politikos tikslų, — vis dėlto Edeno — Eisenhowerio jungtinė deklaracija pabrėžia, kad Atlanto, Jungtinių Valstybių politikoje yra daugiau kaip vien doktrina, kad tai yra D. Britanijos ir Jungtinių Valstybių vidaus ir užsienio politikos faktinės gairės. Vt. Vt.

Wolf Ladejinski vėl pašalintas

Šį kartą už spekuliaciją akcijomis

WASHINGTONAS, D. C. —

Tarptautinio bendradarbiavimo administracija (ICA), kuri užsienio kraštams skirsto JAV ekonominę paramą, atleido iš tarnybos Wolf Ladejinski.

Prieš metus laiko jis buvo atleistas iš žemės ūkio departamento ir jo atleidimas sukėlė didelį triukšmą. Pirmą kartą jis buvo atleistas žemės ūkio sekretoriaus Bensono, pritaikius naujosios Eisenhowerio vyriausybės saugumo nuostatą (kad amerikiečiai, turį artimų giminių anapus Geležinės uždangos, negali užimti atsakingų vietų, nes komunistai gali panaudoti šantažų gimines).

Laiko žemės reformos specialistu

Prieš pereinant į žemės ūkio departamentą, Ladejinski priklausė ilgus metus valstybės departamentui, kaip jo žemės ūkio attache prie JAV atstovybės Japonijoje. Ladejinski po pirmo karo pabėgo iš Rusijos, kur jo tėvai turėjo malūną ir kiek žemės. Amerikoj jis įgavo žemės reformos eksperto vardą ir kaip toks pravedė žemės reformas Japonijoje.

Harold Stasen, buvęs tada užsienio paramos fondų valdytojas, perėmė į savo žinybą Ladejinski, nors žemės ūkio sekretorius Benson saugumo sumetimais buvo jį pašalinęs iš departamento, kai jį pervedė iš valstybės departamentu.

Žemės reformuotojas

P. Vietname Nesusipratimą likvidavus, Ladejinski buvo išsiųstas kaip žemės reformos ekspertas į Pietų Vietnamą. Dabar ICA viršininkai pareikalavo jį atsistatydinti dėl kitos priežasties: jis stengėsi asmeniškai pasipelninti kraštuose, kuriems teikiama Amerikos ekonominė pagalba per jo įstaiigą — ICA. Jis per vieną draugą kiną užpirkė Formozoj akcijų už \$3,000. Perkant viešai, jis būtų gavęs 50,000 akcijų, bet iškeitus tuos \$3,000 Formozos juodojo rinko, jis įsigijo 90 akcijų.

Ladejinski prisipažino nusikaltęs ICA nuostatomis.

400 tikinčiųjų šv. Trejybės bažnyčioje Brooklyne buvo poskirii du rektoriat: Dr. W. Melish ir Rev. R. Thomas. Pastarasis buvo laikinai paskirtas Dr. Melish pavaduoti, bet vėliau nenorėjo pasitraukti. 18 policininkų turėjo saugoti, kad tikinčiųjų tarpe nekiltų muštynių. Rev. Thomas pakeisė laiko pamaldas, tuo tarpu kai kiti parapijoniai su Dr. Melish gieda himnus.

SELWYN LLOYD KELIA AIKŠTĖN SOVIETŲ KOLONIALIZMO PAVOJŲ

Priminė Lietuvos ir kitų 8 tautų likimą

CHICAGA. — Anglų užsienio reikalų ministeris Selwyn Lloyd, pakviestas politiniam pranešimui Executives' Club Morrison viešbuty, patarė amerikiečiams paremti anglų galvojimą, kad kolonialiniams kraštams duodant politinę nepriklausomybę, reikia visų pirma įsitikinti jų sugebėjimą laisvai valdytis, kadangi juos tykvoja Sovietų imperializmas.

Selwyn Lloyd, baigus pasitarimus Washingtone, pasakė vieningą viešą kalbą. Jos klausėsi apie 1,000 vadovaujančių Chicago prekybos, pramonės ir politikos asmenų.

Vakarų kolonijos žengia į laisvę

Eisenhowerio — Edeno deklaraciją pasakyta, kad pokariniais metais Vakarų vadinamos kolonialinės valstybės suteikė pilną nepriklausomybę 600 mil. žmonių, o Sovietai per tą laiką pagrobė vien tik Europoj 10 senų civilizotų tautų ir pavergė 100 mil. žmonių.

Lloyd nupasakojo, kad prie visiškos nepriklausomybės artėja ir kitos anglų kolonijos ir protektoriatai, kaip Nigerija, kur dabar lankosi karalienė Elzbieta, Aukso pakraščio (Gold Coast) ir kiti. Beje, Kipro sala dar nerodanti pakankamo subrendimo valdytis savarankiškai, pastebėjo Lloyd.

Demaskuoja Sovietų "laisvintojus"

Turėdamas galvoj Bulgarijai ir Chruščiovo kelionę po Indiją, Burmą, Afganistaną ir jų šnekas prieš kolonializmą, už "tautų nepriklausomybę", Lloyd pasakė:

"Kai po to išgirdau iš Maskvos radijo pasakymą, jog "Sovietų Sąjunga visad buvo pusėj tų, kurie kovojo už savo tautinę nepriklausomybę", many kilo mintis, ar tą pranešimą kas nors klausėsi Lietuvoj, Latvijoje arba Estijoje? Ar nesudrebino kam gyslas Rumunijoje, Bulgarijoje arba Albanijoje? Ar kas nors atsiliepė džiaugsmingu žodžiu Vengrijoje, Čekoslovakijoje arba Lenkijoje?"

Tarptautinis komunizmas yra susijungęs su Rusijos imperializmu. Ši pavojinga kombinacija turi nepaprastai didelį palinkimą užpildyti tuščias vietas, kai tik ten dingsta Vakarų įtaka. Pasaulis neturi leisti pro pirštus Sovietų šūkius užimti visą pasaulį ir paversti komunistiniam totalitarizmui, pasakė Lloyd.

Sovietai laimėjo hockey pirmenybes

Nugalėjo Kanadą 2—0

CORTINA, Italija. — Sovietų ledo ritulio (hockey) komanda laimėjo žiemos olimpiadoj čempiono vardą, nugalėdama Kanadą 2—0.

Antrojo vietoj liko Amerika, Kanada trečioj. Nuo pat žiemos sporto žaidynių pradžios 1920 metais Kanada buvo nuolatinis ledo ritulio čempionas, išskyrus 1936 metus, kada ją buvo nugalėjęs Anglija.

Kitą aukso medalį Sovietai šeštadienį išsikovoję už 25 mylių slidininkų lenktynes "cross country". Iš viso Sovietai laimėjo 6 aukso medalius už pirmąsias vietas ir, surinkę 121 tašką, kaip buvo taip ir pasiliko pirmoj vietoj. Jie jau ir dabar yra aiškūs 7-tos žiemos olimpiados laimėtojai.

Rogių (bobsled) su 4 vyrų įgula lenktynės laimėjo šveicarai. Už tai jie gavo 3-čią aukso medalį ir yra 5-toj vietoj.

Antrojo vietoj su 4 aukso medaliais ir 78½ taško yra austrai.

Autobusas įklimpo į sniego vėputinius

AMARILO, Tex. — Šalčio banga su sniego pūgomis pasiekė pietines valstybes, kaip Texas, New Mexico. Vietomis yra sniego pusnių iki 15 pėdų.

Vienoj vietoj į tokius vėputinius įstrigo autobusas su 24 keleiviais. Soferis šiaip taip pasiekė pėsčias artimiausią gyvenamąją vietą už 10 mylių ir iššaukė pagalbą keleiviams.

Slydininkas austras Tony Sailer, 20 metų, vienas iš 3 pirmųjų vietų laimėtojų olimpinuose žaidimuose, vykstančiuose Cortina, Italijoje.

KOLONISTAI PROTESTUOJA PRIES NAUJĄJĄ GUBERNATORIŲ CATROUX

Atvyksta pats vyriausybės galva Guy Mollet

ALŽYRAS, Alžerija. — Šeštadienį ir sekmadienį prancūzų kolonistai, vadovaujami karo veteranų, surengė masines demonstracijas prieš savo vyriausybę dėl jos nusistatymo ieškoti susitarimo su vietinių gyventojų alžyriečių vadais.

JAV duos Brazilijai \$35 mil. paskolos

Kubitschek panaikino cenzūrą; skelbia kovą komunistams

RIO DE JANEIRO. — JAV viceprezidentas Nixon ir kiti delegacijos nariai turėjo ilgą pasikalbėjimą su naujuoju Brazilijos prezidentu Juscelino Kubitschek. Nixon pažadėjo Brazilijai \$35 mil. paskolos patatyti plieno fabrikus Volta Redonda mieste.

Pirmasis prez. Kubitschek įsakymas buvo panaikinti spaudos cenzūrą ir grąžinti pilną spaudos laisvę, suvaržytą išimties stovio laikotarpy.

Prez. Kubitschek įspėjo komunistus susilaikyti nuo priešvalstybinės veiklos, nes priešingu atveju bus griebtasi prieš juos griežtų priemonių.

Rytų Vokietijoje padidėjo teroras

Federalinės respublikos parlamentas protestuoja

BONA. — Pastaruoju laiku Rytinės Vokietijos teismai ėmė dar lengviau skelbti mirties bausmes. Mirties bausmė jau baudžiama ir už tokį "nusikaltimą", kaip pagalba bėgantiems į laisvąsias Vakarų.

Ši nauja komunistų teismų teroro banga sukėlė visos Vakarų Vokietijos pasipiktinimą. Apie tai plačiai kalbėta ir Bonos parlamento naująją sesiją atidaryant.

Žmogžudystės teismo vardu

Sausio 27 d. Rytų Berlyno teismas nuteisė mirties bausme inž. Max Held ir darbininkų uniją veikėją Werner Rudert. Federalinės Vokietijos parlamente šie sprendimai buvo pavadinti žmogžudystėmis. Nuo 1948 metų Rytų Vokietija viešai nuteisė mirties bausme 124 žmones.

"Šie sprendimai", pasakė Bonos parlamento jo pirmininkas Gerstenmaier, "mums primena panašius teismų ir įstatymų išniekinimus nacių laikais".

Vliko pirmininkas išvyko į Europą

NEW YORKAS. — Trečiadienį, vasario 1 d., Vliko prezidento pirmininkas Jonas Matulionis išvyko į Toronto, Kanadą. Ten, pabuvęs dvi dienas jis išskrido į Europą.

Šią kelionę Vliko prezidento pirmininkas Matulionis numatė, kada jis buvo išrinktas toms pareigoms.

Iki vasario 13 d. į Europą išvyks ir prel. Mykolas Krupavičius, buvęs Vliko pirmininkas, dabartinis Tautos Fondo valdytojas.

Amerikos ekspedicijoj Antarktikoj dingo karo laivyno lėktuvas su 7 vyrais. Buvo pagautas ir lėktuvo SOS šauksmas. Kiti lėktuvai išskrido jo ieškoti.

Demonstrantai reikė savo pyktį ir baimę dėl naujai paskirto gubernatoriaus generolo Catroux, 79 metų kariškio, kuris yra linkęs duoti daugiau laisvės Šiaurės Afrikos gyventojams arabams.

Prancūzų veteranai ir kiti demonstrantai šaukė: "Šalin Catroux!". Demonstrantų eisenos užpakaly nešė gen. Catroux portretą, pamautą ant šluotos.

Mollet skuba į Alžyrą

Naujosios vyriausybės galva Guy Mollet šį pirmadienį laukiamas Alžyre. Jam reikia nurodinti ir susitarti su abiem pusėmis — 9 milijonų arabų ir 1 mil. savo kolonistų prancūzų, kurie bijosi ateities, jei alžyriečiai gautų daugiau valdžios.

Kai Mollet paruošė kelią, penktadienį atvažiavo ir naujasis gubernatorius Catroux. Jo nuolaidumas Šiaurės Afrikos arabams prancūzų kolonistams yra gerai žinomas iš jo derybų su Maroko nacionalistų vadais dėl išstremtojo sultono Ben Voysses gražinimo į sostą.

Kelia riaušės ir arabai

Arabai, matydami, kad jų kova ima duoti vaisių, atnaujinę savo užpuolimus Orano, Boufari ir kituose miestuose. Pastarajame mieste jie užpuolė granatomis suvažiavusius prancūzų veteranus protestuoti prieš nuolaidas arabams. Sužeisti 5 prancūzai.

Buvo sužeistas ir vienas arabas. Nugabenus jį į ligoninę, prancūzai bandė išiveržti į ligoninę ir jį nulinčiuoti. Laiku atvykus policijos būriui, veteranai buvo nustumti nuo ligoninės.

Sovietai išleido iš Estijos Amerikos piliečio žmoną

MASKVA. — 1956 metais Sovietai jau išleido keturias jų pilietes pas jų vyrus amerikiečius, praneša N. Y. Times korespondentas.

Ketvirtoji moteris, išstrikusi iš Sovietų Sąjungos valdomų sričių, yra estė Emilia Terro, 56 metų.

JAV ambasada, kuriai tarpininkaujant išgautas leidimas išvažiuoti, paaiškino, kad jos vyras John Terro yra gimęs Estijoje, dabar natūralizuotas JAV pilietis ir gyvena New Yorke, 30 Ellwood Street. Jam buvo duotas leidimas išvažiuoti iš Estijos 1946 metais. Po 10 metų pastangų galiausiai jam pasisekė ištraukti savo žmoną, dirbusią viename kolchoze.

Adlai Stevenson pakartoją demokratų vadų nusistatymą, kad JAV ir kitos Vakarų valstybės tuoj aprūpintų Izraelį reikalingais ginklais. Egiptas esąs gavęs ir 40 Sovietų 2 motorų bombonešių.

Alabamos universiteto studentai surengė protesto demonstracijas dėl vienos neegrės priėmimo į jų universitetą.

Vieno vyro šeimyniniai vargai ir nuotyčiai

Pradėdamas pasakoti apie šiuos vyro vargus bei nuotyčius, skaitytojams turiu pastebėti, kad gal jie bus ir šiek tiek perdėti. O gal ir nedasakoti. Tik tiek galiu pastebėti, kad pasakotojas labai rimtas, nuoširdus ir tylus būdo vyras. Jis apie savo pergyvenimus bei nuotyčius šeimyniniame gyvenime papasakojo šitaip:

Esu gimęs ir augeš šiaurinės Lietuvos dalyje, vieno valakio ūkininko šeimoje. Iš viso buvome 5 vaikai. Kokio likimo sulaukė mano tėveliai, broliai bei sesers, neturiu jokios žinios. Manau, kad, jeigu nebūvo nužudyti, tai jie greičiausiai atsidūrė šaltame Sibire. Apie save tik tiek galiu pasakyti, kad esu baigęs gimnazijos 4 klases ir buvau vienoje įstaigoje raštininku. Jokioms politinėms partijoms būdamas Lietuvoje nepriklausiau ir jų nemėgau. Nemėgau dėl to, kad jos savinosi ir propagavo išsvetūr atneštas ideologijas. Greičiausiai dėl to ir būdamas tarnyboje negalėjau aukščiau raštininko - registratoriaus pakilti. Bet šaulių Sąjungoje, Vilniui Vadioti Sąjungoje ir Užsienio Lietuviams Remti Draugijoje buvau aktyvus narys.

Per pirmąjį bolševikmetį į Sibirą tremiamųjų skaičių ne buvau patekęs. Bolševikams traukiantis iš Lietuvos, įsijungiau į partizanų eiles. Atsidūriau net ties Smolensku. Čia dar su keturiais lietuviais buvome paimti į vokiečių armiją. Teko kariauti ties Odesa, Charkovu, Ilmenės ežerų ir, kurui besibaigiant, atsidūriau Kurlandijos katilė (Latvijoje). Kiek ir kokių vargų, būdamas vokiečių armijoje pergyvenau, sunku būtų surašyti ir į kelis tomus.

Iš Latvijos atsidūriau Vokietijoje. O iš ten į belaisvių stovyklą Belgijoje. Būdamas belaisvių stovykloje, taip pat turėjau daug kentėti ir gerokai pabadauti. Išleistas iš ten, patekau į tremtinių stovyklą. Čia taipgi neturėjau ramybės. Ne lik įvairūs skryguotojai įžeidinėjo, mėtė iš stovyklų, bet ir iš savųjų įvairių nemalonumų bei pravedžiavimų tekda jauisti ir girdėti. Na, tas jau baigiama pamiršti.

Dėl įvairių skryguotojų labai sunkiai patekau į Ameriką. Apsigyvenau Čikagoje. Gavau sunkų ir nešvarų darbą. Na, bet užtat geras atlyginimas.

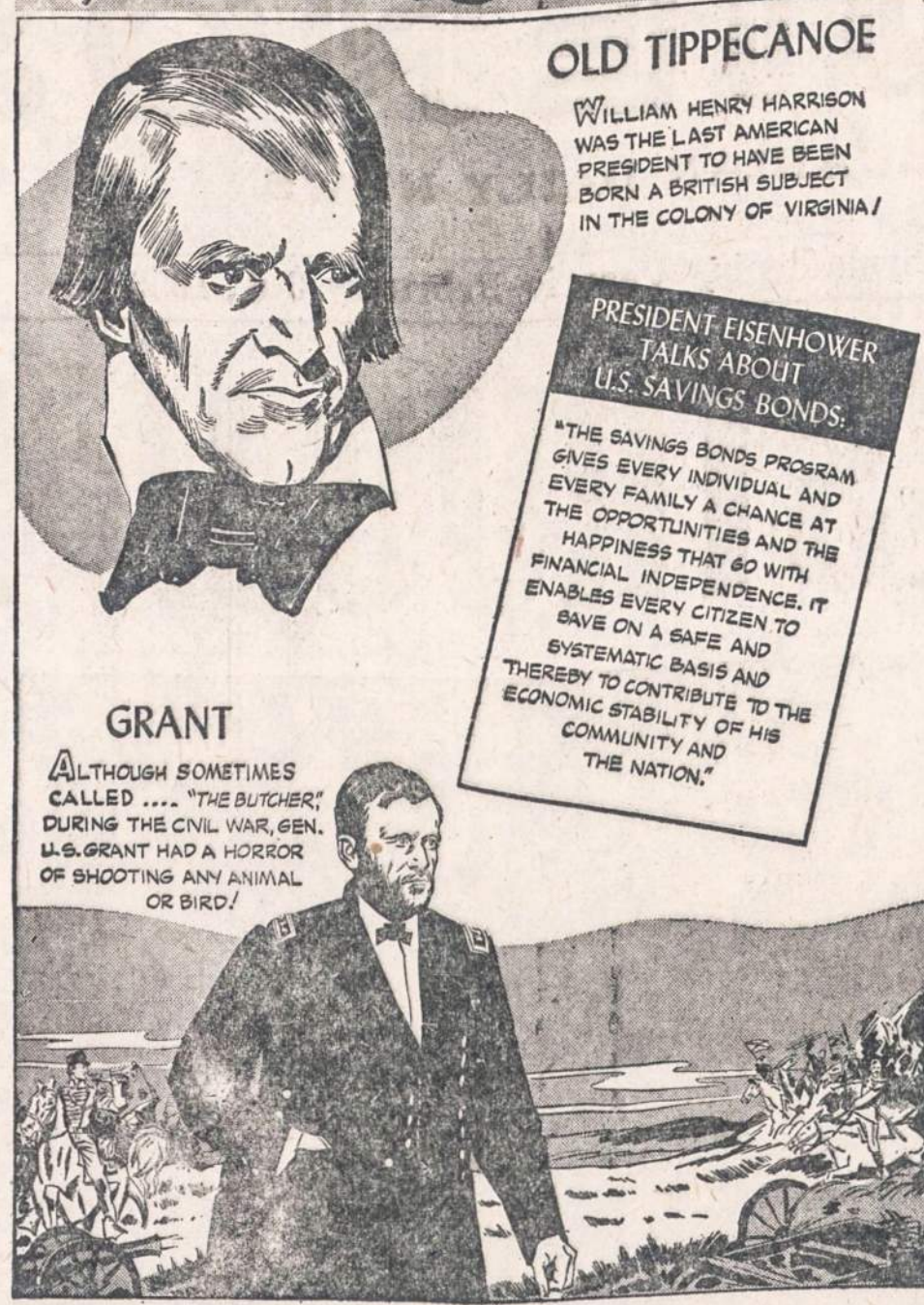
Nebuvo tos savaitės, kad nebūčiau parsinešęs mažiau kaip \$90. Per pirmus metus įsitaisiau net porą eilučių drabužių ir prisipirkau įvairių prabangių dalykų. Be to, dar \$1,000 padėjau į banką.

Tame pačiame fabrike, dieninėje pamainoje, dirbo ir kelios dešimtys moterų. Viena iš ten dirbančių dažnokai mane pradėjo kalbinti. Užsimezgė pažintis. Išsikalbėjus paaiškėjo, kad ji yra kilusi iš mano gimtojo kaimo apylinkės. Būdami maži, abu kiaušes ganėme ir net drauge žaisdavome. Paūgėję nuėjome kiekvienas savais keliais. Aš išvykau į kitą Lietuvos kampelį raštininkauti, o ji gyveno tėvo ūkyje. 1939 m. tėvo brolis atsuntė jai pinigų ir išrūpino dokumentus atvykti į Ameriką apsilankymo tikslu. Vos jai atvykus į Ameriką, Europoje užsiliepsnojo karas. Gavo teisę visam laikui pasilikti Amerikoje. Dėdė po trijų metų mirė. Savo vienaaukštį medinį namelį ir kelis tūkstančius dolerių užrašė jai. Mat, jis savo vaikų neturėjo, o dėdienė jau anksčiau buvo mirusi.

Buvo ji ištėkėjusi už neaiškios kilmės vyro, bet pagyvenusi pusę metų, išsiskyrė. Jos buvęs vyras per vieną automobilio katastrofą žuvo. Ir taip mudu nuolat besikalbėdami nutarėme susituokti. Įvyko gana puošnios ir su visomis bažnytinėmis apeigomis vedybos. Nusikrausčiau pas Viktoriją gyventi. Toks jos buvo vardas.

Vėdęs pastebėjau, kad mano Viktorija labai švari, tvarkinga ir darbšti moteris. Be darbo nė vienos minutės negali pasidėti. Visą laiką triūsiasi. Triūsiasi net ir šventomis dienomis. Kitokio darbo neturėdama, griebiasi megzti. Valgius įvairius ir skanius moka pagaminti. Kiekvienas daiktas turi pas ją savo vietą. Be to, prie jos gerųjų savybių reikėtų priskaičiuoti, gal būtų, net per didelės pamaldumas. Kiekvieną sekmadienį eidavo į bažnyčią, o labai dažnai vakarais ir šiomis dienomis nubėgdavo. Bet pamaldumas pas ją kažkaip savotiškai reiškesi. Būdamas pat katalikas, žinau, kad katalikai prieš eidami gulti kalba poteries. Sekmadieniais ar šiaip paprastomis dienomis meldžiasi, skaitydami maldaknygėse surašytas maldas. Tuo tarpu mano Viktorija, vieton maldų, eidama gulti

THE TRUTH IS...

būtinai kiekvieną vakarą perskaitydavau iš didelės knygos kokio nors šventojo gyvenimo aprašymą. Pastebėjau, kad daugiausia skaito šv. Stanislovo, Krokuvos vyskupo, gyvenimo aprašymą. Pasiteirauju, kodėl ji taip šv. Stanislovą garbina. Ji man atrodė, kad šventas Stanislovas, esą, buvęs vienas iš šventiausių. Jis tik vienas iš šventųjų prikėlęs iš mirusių žmonių. Buvę taip: Krokuvos vyskupas Stanislovas dėl didelių žemės plotų buvo užvedęs teismą bylą. Pritrūkus liudininkų, nuėjęs į kapines ir prikėlęs iš mirusiųjų tarpo buvusį tų žemių tikrąjį savininką Piotroviną. Piotrovinas, atvykęs į teismą, paliudijęs vyskupo naudai ir vėl nuėjęs į kapines. Kiek prisimenu, dėl šio stebuklo savo laikui net vyskupas Bučys abejojo. Sakė, kad nesą tam įrodymų. Bet, nenorėdamas žmonėms išlikti sudrumsti, nutylėjęs.

Na, be gerųjų savybių, kiekvienas žmogus turi dar ir neigiamų. Mano Viktorija turėjo gerokai neigiamų savybių: būvo labai pikta ir net kerštinga. Neįsileisdavo į namus jokio žmogaus. Visus su žmonėmis reikalus atlikdavo prie durų slenksčio. Neimdavo ir rankas jokio laikraščio bei be dvasios klijos aprobacijos knygų. Prietaringa. Tikėjo įvairiais būtais. Be to, turėjo dar ir smulkių, bet gerokai mane piktinusių fizinį trūkumą. Jeigu tik užpykdavo, tai dešinės akies vokai pradėdavo trūkčioti ir glaustis į krūvą. O dešinės akies vokams susiglaudus, ir visas veidas negražiai persikreipdavo. Pyktį jau iš pirmos dienos pradėjo rodyti. Žiūrėk, pakabinu nė vietoje kepturę, pyksta. Nenusišluostau įeidamas į kambarį tinkamai kojų, — pyksta. Nubyrėjo berūkanti pelenai ant grindų, — pyksta. Na, o jeigu jau užpykdavo, tai ne tik mane, bet ir visą mano giminę iškliodavo. Bet aš už tai visai nepykdavau. Maniau, kad ji nori kambarįje švarą ir tvarką palaikyti. O aš kaip tik tvarkingumu bei didele švara nepasijūmėjau.

Be to, neidavo ji į jokias pramogas bei parengimus. Jos visa prabanga ir paguoda — tai namai ir bažnyčia. Bet užtat man ne tik netrukė, o priešinai — net ragindavo lankytis susirinkimuose bei pramogose. Nors pati jokių laikraščių be šv. Pranciškaus Varpelio neskaityt ir neėmė ir rankas, bet man laikraščių skaityti nedraudė. Knygas taip pat galėčiau skaityti kokios man patiko. Šiuose reikaluose atrodė didelė toleranti. Tarp kitko, turiu pastebėti, kad ir ji pati nebuvo iš tų paprastųjų kaimo bobelių. Lietuvoje net tris metus gimnazijos suolus

trynė. O jau švarumu ir tvarkingumu net per daug pasižymėjo. Būdavo, jeigu tik kurį seštadienį ar sekmadienį pasakau, kad esiu į susirinkimą ar pramogą, tai mano Viktorija visus darbus mesdavo ir griebdavo mano drabužius tvarkyti. Gražiausiai išprosydavo drabužius, baltinius kuo balčiausiai išskalbtus paduodavo. Batų išvaknuodavo ir nublizgindavo. Apžiūrėdavo, kad karštas nebūtų kokia nors raukšlėlė užsilikusi. Pamokydavo, kaip reikia autobuse sėdėti, kad suprosijimai neprapultų. Susirinkimuose bei svečiuose draudė koją ant kojos dėti. Na, ir, pabučiavusi į žandą, išleisdavo. Man atrodė, kad aš turėjau idealiausią žmoną ir šeimninę. Būdavo grįžtu iš darbo, paskaitau dienraščius ir dar porą savaitraščių, skaniai pavalgau ir į švariausių lovą guliu poilsiui. Sulaukęs šeštadienio ar sekmadienio, nueinu į susirinkimus: mat, priklausiau net kelioms draugijoms, žinoma, ne politinėms, nes, kaip anksčiau jau sakiau, pavartąjui nemėgstu. Turėtas savo santaupas banke ištraukiau ir padėjau jas tame pat banke, kur ir Viktorija buvo padėjusi. Kadangi pats nemokau angliskai kalbėti, tai visas bankines operacijas atliko žmonėle. Ji man sakė, kad visas jos ir mano santaupas užrašiusi abiejų vardų. Viktorijos žodžiais patikėjau. Žadėjo ir namelį abiejų vardu užrašyti. Tarems namelį parduoti, nes jau pasenęs ir reikalingas didelio remonto. Taip pat tarėms pirkti kur nors didelį mūrinį namą. Pinigų dėdavome į komodą, ir kuriam kiek reikėdavo, tiek ir pasiimdavome, o kas likdavo, tai Viktorija nunešdavo į banką. Kadangi jokių balių nedarydavome ir bereikalingų išlaidų vengdavome, tai iš abiejų "pėdžių" kiekvieną savaitę per \$100 padėdavome į banką.

Teisybė, pamiršau pasakyti, kad mano Viktorija šiaip kaimynų bei kitų žmonių vengdavo ir jokių pokalbių su jais nevedavo. Bet pamačiusi įdomesnę vyra, stengdavosi jį užkalbinti ir meilių žodelių nepagailėdavo. Vienok aš į tai dėmesio nekreipiau.

Dažnokai ji man pasakodavo, kad fabrike jai esą sakiusi Juozienė, Petrienė, Pranciškienė ir dar kitokia ienė, kad Amerikoje esąs ne vyras, bet moteris šeimos galva ir kad kažinkoks teismas yra nutaręs, kad vyras privalas neiškeistą čekį atnešti žmonai. O jeigu "pėdė" gaunąs grynais maitės liudais, tai neprivalas mašelio atidaryti. Į šias jos kalbas taip pat didelio dėmesio nekreipiau.

Ir štai mūsų šeimyniniame

gyvenime įvyksta baisus lūžis. To priežastis štai kokia: vieną sekmadienį, Viktorijai esant bažnyčioje, įbėga į kambarį vienas kaimynas ir paprašo paskolinti jam \$10. Sakė turįs skubiai apmokėti kažkokią sąskaitą. Žmona, esą, išvykusi į bažnyčią ir išsinešusi raktus. Negalįs į kambarį įeiti. Skolą po poros valandų grąžinsiąs. Nieko pikto negalvodamas, paskolinau dešimt dolerių.

Grįžus Viktorijai iš bažnyčios, papasakojau apie \$10 paskolinimą kaimynui. Žiūriu, mano Viktorijos dešinės akies vokas pradeda trūkčioti. Na, manau, bus audra. Gausiu barti. Ir neapsirikau. Pasirodė, paskolinau pinigus jos labiausiai nekenčiamam kaimynui. Pradėjus Viktorijai bartis ir nervuotis, išbėgu iš trobos ir atsiradau kaimyno troboje. Kaimyno žmona sakė, kad ji bažnyčioje nebuvusi. Apie jokių \$10 nieko nežinanti. Greičiausiai vyras bus paėmęs tuos pinigus pragerti. Sakė, kad jis mėgstas dažnai tokius šposus krėsti. Grįžtu į namus. Viktorija dar labiau pradeda keikti mane ir visą mano giminę. Bėgu per kelis blokus pas vieną lietuvių pinigų pasiskolinti. Viktorijai galėsiu pasakyti, kad skolą atgavau. Nerandu nieko namuose. Grįžęs radau Viktoriją dar labiau įtūžusią. Bandau raminti. Nieko iš to neišėjo. Matau, Viktorija nueina į priebutį. Atsitraukia nuo sienos sofa. Atidaro priebučio duris, ir kaip pradės rėkti, spiegti, tarytum būtų kelių žmonių smaigiamai. Kaimynai, išgirdę Viktorijos riksmą, subėgo pasižiūrėti. Prie mūsų namelio susirenka tiesiog minia žmonių. (Bus daugiau)

— Koks šventasis su uodega? — Atsakymą rasite MISTIK KNYGOJE. Gaunama NATAL F. NOSE tik už \$1.00

DAVID EDWARD SAUNORIS
Gyveno 5800 West 111th St.
Mirė 1956 m. vasario 4 d., 11:50 val. ryto, sulaukęs 3 metų ir 8 mėnesių amžiaus.
Gimęs Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę: tėvai Stella (pagal tėvus Eitmentas) ir Edward; seneliai Stanislovas ir Povilas; Zura ir Pranciškus Saunoris; teta Edith Saunoris; trys dėdės: James ir Edmond Saunoriai ir jų šeimos ir Bruno Sedleckis ir šeima, daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.
Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave.
Trečiadienį, vas. 8 dieną 9:00 val. ryto bus vedamas į koplyčią į Sv. Kristinos parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. David Edward Saunoris gimines, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsišveikimą.

Nuliūdę lieka: Motina, Tevas, Seneliai, Dėdės, kiti Gimines.
Laidotuvių direktorius Mažeika ir Evans. Tel. REpublic 7-8600

5 metų mirties sukaktis

WALTER J. LEKIS
gyv. 6928 S. Union Ave., Chicago, Ill.

Mirė 1951 metų vasario 6 d., sulaukęs 65 metų amžiaus.
Gimęs Lietuvoje. Tauragės apskr., Kaltinėnų parap., Milaičių kaime.
Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Paliko nuliūdę: žmona Konstancė, 2 broliai: Aleksandras ir Viktoras ir jų šeimos, brolienė Doris Lekienė ir jos šeima, brolio dukrė Elaine Gagel ir šeima ir kiti gimines.
Mes Tavęs, Mūsų Brangiausią, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūna Tau lengva ši žemėlė.

Nuliūdę lieka:
Žmona ir Gimines.

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms Banketams Laidotuviams Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Lėkšmumo arba liūdesio valandų Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapio papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELININKAS
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Siunčiam Gėlės Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741-1742 ir Lafayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: Lafayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKAS & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
Grovehill 6-2345-6 TOWNhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

NARIAI Chicago's Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE.

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: Yards 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

GARSINKITĖS "NAUJIENOS"

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, FEBRUARY 6, 1956

Mes mokame Aukštą Dividendą
MIDLAND PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
Savings and Loan Association
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** IS TOLI IR ARTI **MOVING**
Nauji dideli trokštai - Naujaisi krovimo ir krovimo įsigy patyrimas - Pigūs ir saugūs patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WILlbrook 5-9209

PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURESI RYTOJ!
TAIGI PRADEK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: Lafayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį - Antradienį - Penktadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiadienį 9:00 ryto iki 12 val. diena. Ketvirtadienį 9:30 ryto iki 8:00 val. vak.

KULTŪRINĖ REPREZENTACIJA

Tautos kultūrą galima parodyti svetimiesiems dainomis ir tautiniais šokiais. Vadinamieji šlageriai nėra kultūrinis tautos lobynas. Tik liaudies dainos, tautiniai šokiai, kurie yra paveldimi iš kartos į kartą, jau neginčijamai yra kultūrinis tautos lobynas, skurtas ne vieno asmens, bet nežinomų autorių liaudies. Ir tos dainos ar šokiai tol rodo tautinius papročius, kol juos ar jas nesumodernina meno žinovai, nepertempia jų ant "šių laikų" karpalio. Iki šiol lietuviai pilnai gali pasakyti, kad jis savo tėvų ir protėvių palikimo — liaudies dainų ir tautinių šokių — neapvilkio modernių laikų rūbais.

Liepos pirmoji

Zinome, kad liepos 1 d. ruošiamas Amerikos ir Kanados lietuvių dainų šventė. Paruošiamieji darbai ir kitos smulkmenos vyksta pilnu tempu. Komitetas ir įvairios komisijos dirba. Chorai mokosi repertuaro dainas. Žodžiu, visi dirba, ruošiasi, išskiriant visuomenę, kuri laukia tos dienos, kurią galės gausiai susirinkusi pasidžiaugti, pasidžiūoti, kaip suskridę iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių į Chicago choristai užtrauks lietuvišką dainą. Ji nuskambės ne tik Amerikos padangėje, bet per visą laisvųjų pasaulį.

Pilnesnė reprezentacija

Nors jau paruošiamųjų dar-

bų daug atlikta, bet nėra dar vėlu, kad į dainų šventę būtų įjungti ir tautiniai šokiai. Padidėtų darbas ir išlaidos, bet gautųsi pilnesnė kultūrinė reprezentacija, patrauklesnis efektas ir vaizdesnis lietuvių kultūros išryškinimas. Supratus dainas ir tautinius šokus, gausis gražus ir pilnas kultūros vainikas, kuris svetimiesiems parodytų ir įrodytų, kas yra lietuvis, kokia buvo Lietuvos praeitis, kokią aukštą kultūros laipsnį jis pasiekęs. Ši reikala turėtų dainų šventės komitetas padiskutuoti ir apsvaryti. Atsimintina, kad tokie įvykiai, kaip didžioji dainų šventė ir kultūros kongreso suvažiavimas, būna ne kas metai. Gal antroji tokio masto šventė bus suruošta tik po dešimtmečio ar dar vėliau.

Tikslas vienas — visos priemonės laisvei atgauti

Neturime efektingesnio ir galingesnio ginklo, kaip kultūrinis. Kraštas šaukiasi mūsų pagalbos. Likę lietuviai tėvynėje sunkiai kovoja. Matosi nuovargio ženklu. Mūsų, esančių laisvėje, pareiga daryti viską, kad sustiprintume ir moraliniai paremtume kovojančius tėvynėje. Tai padarysime, jeigu sugebėsime suapibūdinti svetimuosius su mūsų krašto kultūra, praeitimi. Reikalui, kuris šiandien yra atviras, mes susilauksime iš svetimuųjų

paramos. Ji sustiprins dvasiniai mūsų kovą.

Dainų šventei ruošti reikia lėšų. Jeigu būtų nutarta įjungti ir tautinius šokus, jos dar padidėtų. Neturime institucijų ar mecenatų, kurie galėtų išlaidas padengti. Lieka rūpintis mums patiems.

Parama dainų šventei nėra aukojimas, bet gražinimas nušimtinų trupinių mūsų kraštui už tai, ką mes kiekvienas iš jo esame gavę. Gražinkime tiek, kiek jaučiamės patys esame Lietuvai skolingi. Nepaieškime pro tai tylois, užsimerkę. Parodykime meilę dainai bei tautiniams šokiams, kurie liudija mūsų vertingumą, praeitį ir kultūringumą laipsnį.

Pittsburgh, Pa.

Balso vakarienė

Jau keli metai kaip Balso vietos skyrius rengia vakarienes. Surengė tokią vakarienę ir šiais metais. Ji įvyko sausio 29 d. šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Ir ji buvo pati sėkmingiausia iš visų ankščiau surengtų to skyriaus vakarienių. Tuo tik tenka pasidžiaugti, nes tai liudija, kad pittsburghiečiai moka vieningai veikti.

Parengimo tikslas buvo padėti mūsų tautiečiams, kurie pasiliko Vokietijoje ir ten tebevargsta.

Pradėdamas vakaro programą, skyriaus pirmininkas Jurgis Žilinskas pranešė, kad drabužių ir avalynės rinkliava visais atžvilgiais pasiekė. Jis padėkojo visiems aukotojams, o ypačiai katelebonui Magnus J. Kazėnui, kuris nemokamai suteikė šv. Kazimiero parapijos patalpas.

Vakarienių dalyvavo visi trys parapijos kunigai, Vakarų Penn. jungtinių draugijų perrinktas pirmininkas advokatas Edwardas A. Schultz, Alto Pittsburgh skyriaus pirmininkas Adolfas Paleckis ir kiti veikėjai.

Svečiai 7 val. vakare susėdo prie stalų, kurie buvo papuošti lietuvių tautinės spalvos gėlėmis. Jaunos naujai atvykusios ir čia gimusios lietuvių patarėnų prie stalų. Vakarienė buvo tikrai skoningai paruošta, o už tai kreditas priklausė vakaro šeimininkei Miliauskienėi ir jos padėjėjom.

Programos vedėju buvo "Pupų Dėdė" Vytautas Jucevičius. Jis tikrai sumaniai pristatė kalbėtojus ir veikėjus bei ragino susirinkusius visomis išgalėmis remti Balfą ir tuo prisidėti prie palengvinimo sunkios Vokietijoje pasilikusių lietuvių būklės.

Ponia V. Količienė apibūdino Balso nuveiktus darbus ir ragino visus tai organizacijai paaukoti dienos uždarbį. O kad tai nebūtų tušti žodžiai, tai pati pirmiausia paklojo dienos uždarbį.

Vakarienę pajavirino savo dainomis Linksmieji Broliai bei šokėjų būrelis, kuriam priklausė iš tremties atvykęs bei Amerikoje gimęs jaunikas. Šokėjams akordeonu pagrojo V. Jucevičius.

Aktualijos ir Linksmieji Broliai tikrai šauniai pasirodė. Publikai labiausiai patiko "Tremtinio" ir Ameriką atvykimas". Tremtinį pavaizdavo "Pupų Dėdė" Jucevičius, kuris pittsburghiečius dažnai palinksmina ir pajukina. Publika jam sukėlė tikras ovacijas.

Programai pasibaigus prasidėjo šokiai. Tiek jaunikas, tiek senimas linksmai šoko ir smagiai vakarą praleido.

Balso valdyba

Šių metų Balso skyriaus valdybą sudaro: pirmininkas Jurgis Žilinskas, vicepirm. J. Taoras, išdėninkas A. Paleckis, išdėninkas J. Greblinas bei O. Gutauskas ir sekretorius Aleksas Krapavičius.

Seniau Balso pirmininkais yra buvę Edwardas Schultzas, J. Taoras ir A. Mažeika.

Frank Žilionis

Skaitykite "N-nas"

Tucson, Ariz.

Šis tas iš mūsų padangės

Po ilgų 45 dienų ir po žiemos švenčių pagaliau pasibaigė autobusų streikas ir gyvenimas grįžo į normalias vėzes. Streiko pasėkas patyrėme tik šiomis dienomis, kai vietos laikraščiai pranešė, jog jau važma pabrango penkiais centais.

Važmą autobusų kompanija pabrangino, bet pagerinimų jokių neįvedė. Kaip tik priešingai: susisiektas dabar pablogėjo, ypač šventadieniais. Pirmiau autobusai važinėjo nuolatiniu laiku tiek šokiomis dienomis, tiek šventadieniais. Dabar jau šventadieniais kai kuriomis gatvėmis autobusai nevažinėja.

Kitas blogumas yra tas, kad autobusai važiuoja retai. Nuolatytą laiką tenka saugoti kaip savo akį: jei pražiopsiojai vieną autobusą, tai kito turilaukti visą valandą.

Chicagoje dažnai teko girdėti nusiskundimų, kad transportacija yra bloga. Bet kai palygini čikagieškę transportaciją su ta, kurią mes turime, tai skųstis čikagiečiams nėra ko. Kaip sakoma, jie turi per daug gerai.

Oras iki šiol pas mus buvo tikrai vasariškas. Bet pastaruoju laiku privažiavo daug turistų iš įvairiausių Amerikos kampų. — daugiausia, žinoma, iš šiaurės. Matyti, jie ir vėsesnį orą atsivežė, nes naktys gerokai atvėso.

Tačiau reikia nepamiršti, kad Arizonos saulutė yra pusėtinai kaitri: kai tik ji anksti rytą pasirodo, tai, kaip bemaž, pasidaro šilta ir malonu. Žieduose pradeda žvimbti bitelės, kurios, vos saulė pateka, ir jau pradeda medų rinkti.

Prieš kelias dienas atvažiuojo geri naujieniečiai, būtent iš Chicago p. Charles Krisciūnas su žmona ir ponai Milleriai iš Evanstono. Tačiau iki šiol su jais neturėjau progos susitikti, tad nežinau kaip jiems sekasi.

Dar prieš šventes atvažiuojo M. Urbonas ir Stasys Pocius. Neilgai Urbonui teko Arizoną pagyventi. Atvažiuojo jis visai sunegalėjęs ir sausio 7 d. mirė. Jo kūnas iš Tucson buvo pasiųstas į Chicago ir palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

— Joe. Ascilla

PAIEŠKOJIMAS

Ieškau savo tetos Petros žemaitės iš Vilnių km., Jankių vals., Šakių aps., Višakio Rūdos parap., esančios Amerikoje maždaug 35-45 metai. Ieško sesers Antosės sūnus Klemensas Sinkavičius, 23 Ontario Ave., Hamilton, Ont., Canada.

Los Angeles, Calif.

Svečiai

Šiomis dienomis mus aplankė gerai žinomi čikagiečiai — Juozas Vilimas ir jo žmona. Atvyko jie čia žiemos atostogoms praleisti. Mat, p. Vilimas yra namų statytojas, o žiemos metu statyba kiek atslūgsta, tad jis ir nutarė laisviau laiką praleisti.

Teko su ponais Vilimais susitikti ir apie porą valandų pasikalbėti. Kalifornijai jiems patinka. Sako, kad gal kada jie čia ir apsigyvens.

Atvyko jie į Kaliforniją automobiliu. Kelionė buvusi laiminga ir maloni.

Linkiu jiems laimingai ir atgal į Čikagą grįžti.

Naujienas atsiunaujino A. Sokas, 1827 N. Mariposa Ave., Hollywood, Calif.

Ponai Sokai yra malonūs ir draugiški žmonės bei geri naujieniečiai. Su jais visada malonu susitikti ir pasikalbėti.

Naujienas visiems metams atsiunaujino Mrs. Nellie Urnezis, 923 W. 54-th St.

Visiems mano rėmėjams taurių širdingą acii.

— K. G. Urnezis

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
didžiausias liuanistikos žinynas,
lietuvių kultūros paminklas.

Iš suprojektuotų 20—21 tomo septyni jau išspausdinti, kiti rengiami. Redaktoriai visą LE ruošimo darbą pagal atskiras raides pasiskirstė iki galo.

LAIKAS ISIGYTI, nes nuo VIII tomo LE bus spausdinama TIK PRENUMERATORIAMS. LENGVOS SĄLYGOS: imokėjusiems bent už vieną tomą, visi išėjusieji tomą siunčiami iš karto. Likusios sumos mokėjimas išdėstomas užsisakiusiam priimtinomis dalimis. Vieno tomo kaina J. A. V. \$7.75, visur kitur \$8.00.

Užsakymai siųstini šiuo adresu:

J. KAPOČIUS, LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
265 C. Street, South Boston 27, Mass.

Paskubėkite — atsargos ribotos!

MUTUAL FEDERAL
SAVINGS
pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykite nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Jūs galite pasiųsti paštą. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD

Virginia 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaro.

KUR GERIAUSIA VIETA TAUPYTI?

Milijonai Amerikos gyventojų pasakys, kad saugiausia ir pelningiausia vieta taupyti yra **Taupyimo ir Skolinimo Bendrovė. UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION**. Bendrovė turi apdraudą visiems indėliams iki \$10,000 kiekvienam asmeniui, moka gerus dividendus ir teikia visokių kitų patarnavimų.

Esame nariai Federal Home Loan Bank, Federal Savings & Loan Insurance Corporation ir daugelio kitų pagalbinių organizacijų.

Duodame paskolas namų įsigijimui lengvais išmokėjimais. Atsiminkite:

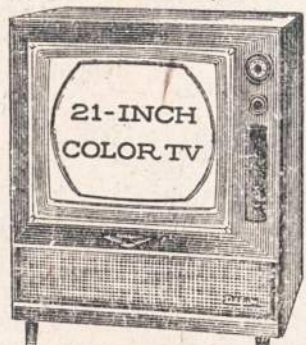
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET

Tel.: HAYmarket 1-2028

GĖRĖKITES 21 COLIO SPALVOTU TV,
PLACIU, KAIP GYVENIMAS...

GYVENIMISKAI TIKRU!

Jūs galite šiandien išsigyti pilną 21 colio spalvotą TV! Didelis, puikus, kvapą užimantis — kaip tikras gyvenimas! Rinkitės bet kurį RCA Victor iš dviejų nuostabių naujų kabinėtinų modelių. Stebėkite vis daugiau ir daugiau naujų spalvotų programų, o taip pat ryškių, aiškių juodų ir baltų standartinių transliacijų. Abu setai vienas kitą papildoma. Pilna TV namų pramoga Jums ir Jūsų šeimai!

RCA Victor 21 colio reguliatorius. UHF-VHF balso derintojas. Mahogany ar šviesaus tropikinio kietmedžio išdirbiny. Deluxe model 21CT662, \$695.00 ir aukščiau.

RCA PRADĖJO IR IŠVYSTĖ
DERINAMĄ SPALVŲ TELEVIJĄ.

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, sav.

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

TAUPYK SAUGIAI

Numesk rūpesčius - ilgiau gyvensi

Daugumas STANDARD FEDERAL taupytojų turto yra sudėta į United States Government Bonds ir Veteranų Paskolas, kurias Jungtinių Amerikos Valstybių įstaiga garantuoja 60%. Tas ir padaro STANDARD FEDERAL stipriausią taupymo įstaigą visoje Amerikoje.

Turtas virš \$57,000,000.00

Atsargos Fondas \$4,500,000.00

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE
UNITED STATES GOVERNMENT
Member of Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

JUSTIN MACKIEWICH, President

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaro.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo
Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ
AGENTŪRA
Visų rūšių apdraudimas. Automobilių finansavimas. Notariatas. Valstybės patvirtintos kainos.
JONAS KIRVAITIS, WILBROOK 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

Danube 6-6887

A. TVERAS
Laikrodžiai ir Brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REdpublic 7-1941

Duona ir įvairias skanias
bulskutes kepa
BRUNO'S KEPYKLA
3339 SO. LITUANICA AVE.
Tel.: CLIFFside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir
restoranus taip pat išsiunčiam į
visus artimuosius miestus.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir
tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVE.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
KRAUTUVĖ ir DIRBTUVĖ
Televizija, radijas, fonografas,
lempos, baterijos, antenos.
J. G. TELEVISION CO.
2512 WEST 47th STREET
Tel.: FRontier 6-1998

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IS TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį,
specialius frankus ir apdraudau
6930 So. Taiman, Chicago 29, Ill.
Tel. GROvehill 6-7096

BALDU
PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS SPECIALUS DIDELIS
SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
su pilna apdrauda.
R. SERENAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

RAMUNĖS

Šviežios Ramunės
žiedai, pusė svoro
\$1.25; ramunių ar-
batų visada gerai
gert. Liepos žiedai,
pusė sv. \$1.25; lie-
pos žiedai yra vartojami dėl iš-
šaukimo prakaito, puslės ligų,
šalčio ir inkstų ligų. Pupaškiečio
lapai, pusė sv. \$1.25; kartusis
pupaškiečio gerai nuo kepenų ligų,
škarbuto, geltligės, reumatizmo
ir kirminų. Trejanka, 75 centai;
trejanka nuo visokių vidurių
piktybių. Prisiųsk \$4.00, tai gau-
si viską kas čia yra pasakyta.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
So. Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penkta-
dienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki
8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto
iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

3 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
— MONDAY, FEBRUARY 6, 1956

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:

\$9.00 per year in Canada

\$9.00 per year outside of Chicago

\$10.00 per year in Chicago

5 cents per copy.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:

Metams \$10.00

Pusei metų \$5.50

Trijų mėnesiams \$3.00

Vienam mėnesiui \$1.25

Chicagoje per išsiųstojus:

Viena kopija 5c.

Savaitei 30c.

Mėnesiui \$1.25

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:

Metams \$9.00

Pusei metų \$5.50

Trijų mėnesiams \$3.00

Užsienio:

Metams \$11.00

Pusei metų \$5.50

Trijų mėnesiams \$3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYMARKET 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Dujų Bilius

JAV senate eina atkakli kova dėl biliaus, kuriuo siūloma išimti iš federalinio reguliavimo natūralių dujų (gasų) kainas. Tos natūralios dujos yra dažniausia užtinkamos aliejaus šaltiniuose ir yra vis labiau ir labiau vartojamos, kaip kuras, namams šildyti. Milžiniški natūralių dujų kiekiai yra Texas ir kitų steigių aliejaus laukuose, iš kur požeminiais vamzdžiais jas atvaro į didelius ir mažus miestus ir parduoda vartotojams.

Yra kita rūšis degamųjų dujų, kurias vartoja kiekviena šeimininkė savo virtuvėje puodams užkaisti ir valgiams išvirti. Tai dirbtinės dujos, gaunamos iš akmeninių anglių. Šių dirbtinių dujų kainas, kaip ir elektros, reguliuoja miestai, apskritys (kauntės) ir steitai.

Kadangi natūralios dujos yra siunčiamos iš vieno steito į kitą, tai jų transportą ir kainas tvarko tarpvalstybinė (interstate) federalinės valdžios komisija.

Šią kontrolę aliejaus kompanijos nori panaikinti. Jos seniai to siekia. Jau Trumano prezidentavimo metu abejį kongreso rūmą buvo priėmę įstatymo sumanymą (bilių), išimantį natūralių dujų prekybą iš federalinės valdžios žinios; bet Trumanas jį vetavo.

Panašus bilius buvo įteiktas ir dabartiniam, 84-am, kongresui, ir atstovų bute jį šį praėjo. Jei jį priimtų ir senatas, tai reikėtų tik prez. Eisenhowerio parašo, kad jį būtų įstatymu. O prezidentas yra iš anksto pasakęs, kad jį tam biliumi nesipriešins. Mat, per rinkimus 1952 metais aliejaus kompanijos rėmė jo kandidatūrą, ir dėlto jį gavo daugumą balsų Texas valstybėje, nors ją valdo demokratai.

Taigi dujų biliaus likimą nulems balsavimas senate.

x x x

Kovoje dėl dujų biliaus vadovauja sen. Paul H. Douglas iš Illinois. Apie pabaigą pereito mėnesio jį kalbėjo beveik be pertraukos keturių dienų sesijose, įrodinėdamas, kad, nuėmus federalinę kontrolę nuo dujų prekybos, aliejaus kompanijos tuoj pakels kainas natūralioms dujoms ir jų vartotojai turės už šią prekę sumokėti bent 600 milijonų dolerių per metus daugiau, negu kad moka dabar.

Kova sunki, nes bilių remia ne tik republikonai, bet ir dalis demokratų. Iš Texas ir kitų valstybių, kur yra dideli aliejaus laukai, yra kilę įtakingi senatoriai demokratai. Kai kurie jų net yra stambūs aliejaus kompanijų dalininkai. Įstatymdavių etika turėtų juos sulaikyti nuo rėmimo sumanymo, kuriuo jie yra suinteresuoti finansiškai; bet aliejaus kompanijų spaudimas yra toks didelis, kad etikos reikalavimai tapo atidėti į šalį.

Pačiame kongrese tos kompanijos laiko didelį būrį gerai apmokamų agitatorių, kurie stengiasi paveikti senatorius, vaishdami juos, įtikinėdami, aprūpindami juos "informacine" literatūra ir t. t. Kompanijų agentai bando senatorius net papirkti. Pereitą penktadienį kilo dėlto skandalas senate.

Senatorius Francis Case (rep. iš South Dakota) pasakė senate, kad vienas advokatas paliko jo raštinėje South

Dakotoje \$2,500, noredamas palenkti jį biliaus rėmėjų pusėn. Sen. Case, kuris iki to laiko buvo linkęs balsuoti už dujų bilių, labai pasipiktino tokiu pasikėsinimu nupirkti jo balsą ir dabar žada balsuoti prieš bilių.

Kadangi biliaus pritarėjų ir priešų jėgos senate yra beveik lygios, tai šis incidentas gali nusverti kovą sen. Douglasso pusėn. Tai būtų laimėjimas žmonėms prieš aliejaus kapitalo interesus.

APŽVALGA

APIE M. LAUPINAITĮ

Brazilijoje buvo išleista knyga "Aš kaltinu" (isteriško tono ir skysto turinio), kurią parašė kažkoks Meldutis Laupinaitis. Apie jį keistokų dalykų pasakoją Montrealio (Kanados) "Nepriklausomoje Lietuvoje" Jonas Putvis, gyvenęs Toronto mieste, gerai Laupinaitį pažįstąs ir draugavęs su juo vienuolika metų.

M. Laupinaitis esąs kilęs iš Naumiesčio. Jo tikroji pavardė — Laurinaitis, vardas — Jonas.

Jonas Laurinaitis buvęs 17 metų, kai atėjo bolševikai okupuoti Lietuvą, ir jis "tuojau įstojo į komjaunimą ir buvo aktyvus narys, be to, buvo milicijos slaptas agentas". Vokiečiams išvijus bolševikus iš Lietuvos, Laurinaitis kurį laiką slapstėsi, paskui prisiplakė prie nacių.

Atsidūręs Vokietijoje, jį sūdrage su K. Gailiu ir buv. kapitonu Šleiniu vedė propagandą tarp DP, kurstydamas juos grįžti į okupuotą Lietuvą, ir vakarais visi trys "vykdavo į komunistų patriciacijos įstaigą ir tenai slapta tardavosi su majoru Paplovu".

Vėliau Laurinaitis atsirado Anglijoje, bet jau kita pavardė — Meldutis Laupinaitis; paskui išvažiavo į Braziliją. Sao Paulo mieste. Čia jis buvo priimtas slaptos policijos agentu. Jo draugas K. Gailius buvo sugrįžęs į Lietuvą ir pagaliau nusidangino į Urugvajų, kur jį sūdrabar dirba "komunistų rusų konsulate pas spaudos ir propagandos viršininką Smirnovą". Šio nurodymu buvo parušota knyga lietuvių kalba "Aš kaltinu" ir perduota Meldučiai Laupinaičiui, kad jį sū išleistų savo vardu, ir už tai jį sū gavo 55,000 cruzeirų.

Jonas Putvis sako:

"M. Laupinaitį aš bandžiau nuo to mūsų tautos kiršinimo ir parduotuvės darbo atkalbėti, bet jis manęs nepaklausė..."

"Šio rašinio patvirtinimui turiu liudininkų ir raštiškų įrodymų, tad dėl tautos parduotuvės nesidangstau slapvardenimis, bet atvirai rašau ir pasirašau".

SOCIALIZMO KRITIKAS M. EASTMAN

Brooklyno "Darbininkas" rašo apie "Socializmo didįjį klaidą", pasiremdamas veikalu,

kurio autorius Max Eastman, girdi, pats buvęs socialistas ir gerai pažįstąs Amerikos ir Europos socialistus bei jų programas.

"Darbininkas" klysta. Eastman niekad nebuvo socialistas. Jisai pradžioje buvo anarchistas, paskui (bolševizmui įsigalėjus Rusijoje) virto komunistu, o kai nusivylė Rusijos komunizmu, nuėjo pas dešiniuosius republikonus.

Jisai leido labai "karingą" žurnalą "The Masses" ir tarkuodavo socialistus be pasigailejimo už "oportunizmą" ir tikėjimą, kad valstybė privalanti rūpintis darbininkų apsaugojimu nuo išnaudojimo. Valstybė ir valdžia jam buvo "anathema" (prakeksmas). Bet jį sū susižavėjo totalitarine bolševikų diktatūra, kuri pavertė darbininkus savo vergais!

Su juo atsitiko panaši protinė metamorfoza, kaip su garsiaja anarchiste Emma Goldman ir anarcho-sindikalistu ("aidoblistu") vardu Haywood'u. Juodu nuvažiavo į Maskvą, manydami, kad Leninas steigia rojų darbo žmonėms Rusijoje, ir abu tenai karčiai nusivylė. Emma Goldman paspruko iš Sovietų Rusijos, o Haywood'o bolševikai neišleido ir jį sū Maskvoje mirė.

Paspruko ir Max Eastman. Dabar jį sū dirba "Readers Digest" redakcijoje, perrašinėdamas įvairių žurnalų straipsnius. Tam darbui jį sū tinka, nes rašo jį sū labai gyvai ir svertimas mintis atpasakoti moka. Ar jį sū jas supranta, tai kitas dalykas.

Kiek jį sū išmano apie socializmą, rodo "Darbininko" cituojama jo nuomonė, būtent:

"Didžioji socialistų klaida yra ta, kad jie galvoja, jog pašalinus žmonių interesus, luomų ir klasių priešybes, ateina broliško sugyvenimo laikai. Tai galėtų būti tik danguje; žemėje žmonės visada skyrėsi ir skirs grupėmis ir savo interesais".

Kur Max Eastman matė tokius socialistus, kurie sako, kad išnyks visi skirtumai tarp žmonių, kai bus pašalintos luomų ir klasių priešybės? Tokias utopijas skelbė Fourier, Saint-Simon, Owen ir kiti "socialiniai svajotojai", bet ne šių dienų socializmo teoretikai, kurių ideomis yra pagrįstos darbininkų partijų programos. Socialistai nori pašalinti ne skirtumus tarp žmonių, bet tos rūšies priešingumus, kurie verčia žmones

Pažadėtieji vokiečių karo belaisviai jau grąžinti

Ką grįžusieji pasakoja apie sutiktuosius mūsų tautiečius

Faktiškai iš Sovietų Sąjungos grąžinta į Vokietiją net truputį daugiau karo belaisvių ir civilių internutučių, negu per derybas su Sovietais Maskvoje buvo pažadėta (9,626). Grįžusieji teigia, kad jiems žinomos svarbiausios karo belaisvių ir darbo vergų stovyklose jau nebėsa likę vokiečių karo belaisvių. Tikimasi grįžti dar ne vieną kitą. Grįžusieji pasakoja, kad pastaruoju metu ypač Sverdlovsko stovykloje buvo žymiai pagerintas jais medicininis rūpinimas. Su transportą palydėjusia rusų gydytoja Popova Herleshausene buvo atsisveikinta tiesiog ašaromis. Grįžus paskutiniams dicesiems transportams, Friedlande vyko labai gaudžių scenų. Nesulaukusius grįžtant savųjų artimųjų šeimų narius ir giminių beraudančius medicinos personalas turėjo ne vieną palydėję namo — mat, jiems teko atsisakyti beveik paskutinių vilčių, kad dar gali kas nors iš artimųjų grįžti atgal į tėvynę.

Einant į galą grąžinamiesiems karo belaisvių transportams, Sovietai paskelbė taip pat grąžinsią dar apie 20,000 Sov. Sąjungoje esančių visokių vokiečių civilių — ten išstremtųjų, paimtųjų darbams, paskelbtų "be pilietybės asmenimis" etc.

Sovietai Adenaueriui pažadėjo paleisti į Vokietiją 749 "negalėtus amnestuoti didžiulius karo nusikaltėlius". Iš jų buvo į Vokietiją paleisti 746 (trys ligi šio

kits kitą skriausti ir išnaudoti.

Eastmanas mato socialistų "nepasisekimą" tame, kad Amerikoje pakrikio socialistų politinė organizacija. Bet jį sū nemato to fakto, kad socialistų socialinę programą (iš kurios jį sū tyčiodavosi būdamas anarchistu!) kuone ištaisai nusirašė ir įdėjo į šios šalies įstatymus Roosevelt administracija, o dabar "prįjima" bei plečia ir republikonų valdžia.

Ar socialinio saugumo sistema, įgyvendinta J-se V-se, nesušvelnino visuomeninius priešingumus ir konfliktus? Ar šio šalies žmonės, to pasėkoje, nepasidaro vieni kitiems draugiškesni, sukalbamesni ir nuolaidesni?

Iki "broliško sugyvenimo" dar, žinoma, toli šaukia. Bet jei klasiniai priešingumai (ne skirtumai, o priešingumai) būtų visai pašalinti, tai kodėl gi žmonės tada negalėtų pasidaryti broliai vieni kitiems?

Lietuvių pasakose minima "brolių razbainikiai". Juo labiau, rodos, galės būti brolybė tarp žmonių, kada jiems nebereikės kito išnaudoti arba išnaudojtoji gintis. Ar "Darbininkas" tuo netiki?

laiko mirė), 450 buvo perduoti Vak. Vokietijos įstaigoms, 271 buvo uždaryti soviet. kalėjime Bautzene (Ryt. zonoje), 22 buvo paleisti į Vakarus su ankstesniais transportais, o kiti, išimti iš transportų, bus taip pat pristatyti į Bautzeną. Neamnestuotieji buvo atgabenti iš Reftos stovyklos prie Sverdlovsko. Jų transportas buvo atlydėtas užta. Grįžusieji pasakoja, kad plombuotais vagonais, saugomais raudonarmiečių automatais ir plikais durtuvais. Tarp jų yra ir maj. Keitelis, buv. nacių generalfeldmaršalo Keitelio sūnus, patekęs Sovietams į nelaisvę Kuršo žiede. Grąžintieji į Vokietiją "didieji karo nusikaltėliai", kuriems Sovietai sakėsi negali savo amnestiją dovanoti bausmių, buvo sutikti be jokių iškilnių. Jų bylos bus atiduotos peržiūrėti vokiečių teisams, kurie pagal Maskvoje padarytą susitarimą turės jas iš naujo patikrinti. Neabejojama, kad vokiečių teismų bausmės bus skirtingos nuo sovietinių karo teismų bausmių.

Grįžusiųjų teigimu, iš vieno kito transporto kai kurie įtariamieji buvo išimami. Pvz. iš vieno transporto buvo išsodinti 8 belaisviai daugiausia slaviskomis pavardėmis ir, kaip spėjama, nugalėti į Maskvą. Vieno transporto didelė dalis dalyvių, tarp jų ir 6 žurnalistai iš vakarinio Berlyno, parsigabeno taip pat pačių pasidarytus ar įsigytus radijo aparatus, kuriais klausydavosi vokiečių siųstuvų iš Vakarų. Kai transportai buvo laikinai sustabdyti, tai šio transporto apie 60 dalyvių paskelbė bado streiką. Vienas iš grąžintųjų žurnalistų pasakoja, kad 1953 m. kalėjime Karlshorste jis buvo laikomas vienuteje šalia kameros, kurioje buvo uždarytos laisvųjų juristų tyrinėjamosios komisijos buvusis vedėjas Dr. Linse. Su juo šis žurnalistas susinekdavęs signaliniais ženklais per sieną. Linse 1953 m. gale buvo nuteistas 25 mt. sunkiųjų darbų ir paskum izoliuotas. Vienas iš grįžusiųjų karininkų, H. Mengershausen, papasakoja, kad jis dalyvavo 1945 m. balandžio 30 d. sudeginant Hitlerio ir Evos Braun lavonus.

Tarp paleistųjų vokiečių karininkų yra ir 48 m. Teodorich von Dufwink, kuris 1945 m. gegužės 1 d. su paskutiniu vokiečių generalinio štabo šefu gen. Krebneriu per sovietų linijas nuvyko į pietinį Berlyną ir ten iš Sovietų maršalo priėmė kapituliacijos sąlygas. Nusišovus gen. Krebsui, Dufwinkas, kaip vienintelis delegatas, perėmė kapituliacijos sąlygas. Po kelių dienų jis su paskutiniu Berlyno gynėju gen. Weiblingu ir kitais aukštais ka-

rininkais buvo nugalėti į Maskvą ir vėliau nubausti 25 m. Skirtajai laiką atkalėti turėjo daugiausia Vorkutoje ir kitose darbo vergų stovyklose prie Šiaurės ledjūrio.

Su kitu transportu buvo paleisti 10 buvusių generolų, vienas admiralas ir kiti žymesni kariai, tarp jų Kuršo žiedo buvusis jūr. pajėgų komendantas adm. Wolf von Arnswalde. Grįžusiųjų pareiškimu, Voikovo stovykloje palikti tik apie 50 aukštųjų japonų karininkų ir gydytojų. Tarp paleistųjų yra ir buv. slaptosios karo policijos komisaras Wilhelmas Eckhold, kuriam savo laiką buvo pavesta prižiūrėti asmeninę Goebelo apsaugą. Patekęs į nelaisvę, 1945 m. per Sekmines jis buvo sovietų nugalėtas netoli Berlyno aptažinti 6 lavonų, sumestų į medinius karsčius. Kaip dabar jis pasakoja, juose atpažinęs Goebelsą ir 5 jo vaikus. Išlaikytas Maskvoje 7 metus laiko, 1952 m. sausio mėn. buvo nuteistas 25 metams.

Sverdlovsko transportą siunčiant į Vokietiją, 3 kelionės dieną mirė jo dalyvis Christ. Sebeld. Tada vietoj jo į transportą buvo paskirtas Rudolfas Ottingas iš Saarlauterno, kuris 1946—1948 m. kovėsi drauge su lietuvių partizanais okup. Lietuvoje prieš bolševikus, bet galiausiai pakliuvo į nelaisvę, pasivadinio lietuvių Otingu ir buvo nuteistas 25 metams. Kai Adenaueris nuvyko į Maskvą, Ottingas pasisakė savo tikrąją pilietybę bei tautybę ir galiausiai — vietoj mirusio kito belaisvio — buvo įtrauktas į grąžintųjų skaičių.

Bolševikai giriąsi panaikinę visą eilę darbo vergų stovyklų. Tačiau grįžusieji dėl to pastebi: kas iš to, kad stovyklos panaikintos, tačiau gyventojų padėtis nuo to žymiai nepagerėjo. Kai kas net blogiau gyvena nei anksčiau. Pagaliau ir "laisvai įkurdintieji" negali kiek norėdami laisvai judėti — jiems nustatyta, kas ir kokių spindulių gali kur vykti. Tokių žmonių yra kelios kategorijos. Darbo normos paliktos tos pačios, atlyginimas tas pats, o išlaidos — padidėjo. Ne vienas iš grįžusiųjų teigia, kad kai kur latviai ir estai naudojami net didesne laisve negu lietuviai. Pvz. Krasnojarsko srity kai kur latviai ir estai gali judėti visos srity, o lietuviams teleidžiama pajudėti vos artimiausioj apylinkėj. Dėl ko taip yra? Kai kas iš grįžusiųjų spėja, kad Lietuvoj yra buvęs didesnis pasipriešinimas bolševikams, todėl jie kai kur žiauriau traktuojami ir Sibiro tremtyje. Iš Sibire laikomų mūsų tautiečių ne vienas grįžęs vokiečis sakosi girdėjęs: kas ir kaip siaustų okupantai, jie vis tiek nenuslopins lietuvių tautoje laisvės troškimą — ir iš darbo vergų nepadarys komunizmo garbintojų.

(ELTA)

(Bus daugiau)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

JONAS A. STIKLORIUS

MAŽOJI LIETUVA TARPTAUTINĖSE SUTARTYSE

(Tęsinys)

1251 m. Mindaugas tiesia taikos ranką kalavijuočiams ir prižada krikštą. Šią taiką ordinas mieliai priėmė, nes įgalino jį stiprinti savo pozicijas. Dar po metų Mindaugas užrašė ordinui visą eilę žemaičių sričių. Ta proga prisimintina, kad tais laikais nebuvo tikslios sienos tarp žemaičių ir prūsų, ir kad neretai buvo skaitoma, kad žemaičiai tęsiasi iki pat Baltijos jūros.

1253 m. Mindaugas vainikuojamas Lietuvos karalium. Jo padėtis dabar buvo daug stipresnė, nes Lietuva krikštą ir karūnaciją buvo įėjusi į Europos valstybių šeimą kaip lygiateisius narys. Popiežius Inocentas IV nuo Mindaugo krikšto (1251) iki pat savo mirties (1254) buvo artimas Mindaugo draugas. Tačiau vis tik netenka užmerkti akių prieš faktą, kad šitokie užrašymai lietuviškų žemių ordinui buvo stambus politinis ir diplomatinis vokiečių

laimėjimas, nes tuo ordinu, ligi to užkariavęs lietuvių ir prūsų žemes be jokio teisinio titulo, dabar gavo tokį titulą iš paties Mindaugo rankų, ir tuo buvo įgalintas su šiais tokiu, bent formaliu pagrindu, tvirtinti, kad jis valdo lietuvių ir prūsų žemes teisėtai. Žinoma, mums aišku, kad šitas užrašymas buvo tik diplomatinis manevras, reikalingas dėl susidariusios nepalankios vidujinės padėties Lietuvoje, dėl separatizmo, tarpusavės nesantaikos pačių lietuvių tarpe, ir kad Mindaugas visai neturėjo intencijos tų žemių faktiškai išsižadėti, bet vis dėlto tenka pripažinti, kad vokiečiams tai buvo didelis laimėjimas, davęs jiems formalią pagrindą net 160 metų vėliau (1412 m.) skelbti pasauliui, kad Mindaugas jiems užrašęs ne tik žemaičius, bet net visą Lietuvą.

Vytauto sutartys su vokiečiais

Reikia pasakyti, kad vėlesnieji Lietuvos valdovai, žinodami kokių būdu atsirado tie Mindaugo dovanų aktai, niekad jų nepripažindavo ir kiekviena pasitaikiusia proga išskeldavo savo pretenzijas į vokiečių užgrobtas žemes.

Taip pav. 1358 m. Romos imperatorius laiškais siūlė Algirdui ir Kęstučiui krikštą. Abiem pareiškus savo sutikimą, impe-

ratorius atsiuntė savo įgaliotinį, Prahos arkivyskupą Ernestą, kad galutinai susitartų dėl krikšto. Derybų metu Algirdas ir Kęstutis pareikalavo, kad kryžiuočių ordinas išsikraustytų iš Baltijos jūros pakraščių ir persikeltų į Rusijos tyrus ginti Europą nuo totorių. Jie taipgi pareikalavo grąžinti Lietuvai visas žemes į pietus nuo Nemuno iki Prėgliaus ir Alnos, o taip pat ir žemių Kurše. Ordinas, žinoma, su tokiu reikalavimu nesutiko, nes su jais sutikti būtų reikę visiem laikams išsižadėti po krikščionybės priedangą varomos vokiškosios ekspansijos į rytus. Tad derybos nutrūko. Algirdas ir Kęstutis nesutiko krikštą, ir kovos tęsėsi. Keturiolikimete šimtyje ordinas buvo savo galios viršūnėje ir stipriomis jėgomis ir vėl ėmė puliti Lietuvą. Tuo tarpu kai Algirdas žiūrėjo Lietuvos reikalų rytuose, Kęstutis kuone visą savo amžių grūmėsi su kryžiuočiais. Juk tik 32 metų laikotarpyje (1345-1377) kryžiuočiai iš savo bazių į pietus nuo Nemuno puolė Lietuvą net 70 kartų.

Po Algirdo mirties buvo įsitikinta, kad karas prieš ordiną vis dėlto sunkus ir varginantis, ir buvo pradėta ieškoti modus vivendi. Tad 1379 m. Trakuose buvo sudarytos paliaubos dešimčiai metų tarp Kęstučio, Jogailos ir ordino. 1380 m. Jogaila,

ši kartą jau slapta, be Kęstučio, sudarė su ordinu Dovydiškių sutartį, nukreiptą jau prieš pat Kęstutį. Ordinas, gerai žinodamas nesantįkai Lietuvos valdovų tarpe, iš savo pusės dar tyčia ją skatino ir didino, tuo silpnindamas Lietuvos padėtį. Vykdydamas šią gudrią politiką, ordinas pranešė Kęstučiui apie šią slaptąją, prieš jį nukreiptą sutartį. Įvyko maždaug taip, kaip ordinas buvo planavęs: Kęstutis didžiai užpyko ant Jogailos, rengėsi Jogailą nubausti, tačiau jam tai nepavyko. Jogaila jį suėmė ir 1382 m. Krėvos pilyje nužudė.

Vytautui, Jogailos suimtam kartu su Kęstučiu, pasisekė pabėgti. Negaudamas iš niekur pagalbos prieš Jogailą, Vytautas pagaliau buvo priverstas kreiptis į tą patį ordiną pagalbos, kuri jam buvo ir prižadėta, tik, žinoma, jam priėmus ordino statomas sąlygas. 1382 m. Jogaila irgi sudarė sutartį su ordinu, greičiausiai, tur būt, tam, kad neatsidurtų vienas prieš ordino remiamą Vytautą. Šiąją sutartimi Jogaila turėjo atiduoti ordinui žemaičius iki Dubysos, ir turėjo prižadėti laike keturių metų krikštą ir be ordino leidimo nei kariauti, nei taikytis. Taigi Jogaila, galima sakyti, praktiškai tuo tapo ordino vasalu. Ordinas, atrod, nevisai tikėjo, kad Jogaila laikysis šios sutarties, ir dėl to palaikė Vytautą, ti-

kėdamasis tuo priversti Jogailą laikytis sutarties. Tuo momentu ordino padėtis buvo ypatingai gera, o Lietuvos — ypatingai bloga: Vytautas faktiškai ordino rankose, Jogaila sutartimi pasidaręs ordino vasalu. Esant šitokiai padėčiai, reikia tik stebėtis, kad ordinas faktiškai neužvaldė visos Lietuvos. Apie bet kokias Lietuvos pretenzijas į ordino užimtą Mažąją Lietuvą tada, žinoma, negalėjo būti ir kalbos.

Ordinas, atrodo, rengėsi Lietuvą užkariauti visiškai, nes, pakrikštijęs Vytautą Vygando vardu, pasiuntė jį 1383 m. į Lietuvą su didele kariuomene, kuri nef laikė apgulsi Vilnių, tik neįstengė jo paimti.

1384 m. Jogaila staiga susitaikė su Vytautu be ordino žinios, atsimečė nuo ordino ir pradėjo net degti ordino pilis. Vytautas tada ėmė laukti pažadėtųjų Trakų, bet Jogailai 1386 m. tapus Lenkijos karalium, Vytautas įsitikino, kad geruoju iš Jogailos Lietuvos neatgaus. Pamėgęs nėsėkmingai atsiimti iš Jogailos Lietuvą ginklu, Vytautas 1389 m. antrą kartą turėjo pasiduoti ordino malonei, siūlydamas jam grįžti prie 1384 m. sutarties. Ordinas, paėmęs iš Vytauto visą eilę įkaitų, matyti, vėl jį patikėjo ir davė jam kariuomenę traukti į Lietuvą prieš Jogailą.

(Bus daugiau)

gimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atfaisa trumparegystę ir tolimregystę. Priręgiu teisingai akinius. Visuose atstikuose egzaminavimai daroma su eilutėmis, parodančiomis mažiausius klaidų. Speciali atyda kreipiama į mokyklų vaikus.

VALANDOS:

Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Seštadieniais iki 4:00 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmdienį uždarai.

4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

IS BENDRUOMENES GYVENIMO

Parengiamieji Kultūros Kongreso darbai

Sausio 28 d. posėdyje Bendruomenės Valdyba Kultūros Kongreso reikalų padarė tokius nutarimus: švietimo sekcijai organizuoti kviečiama Lietuvių Mokytojų Sąjungos centro valdyba; Bendruomenės Chicago apygardos Kultūros Taryba yra prašoma imtis uždavinio sisteminti bei derinti visų sekcijų posėdžių programą, kad visų numatomų sekcijų darbai eitų viena bendra linkme, ne kiekvienos atskiru keliu; Chicago apygardos valdybai yra pavadama Kultūros Kongreso programą suderinti su Dainų šventės tvarka ir programa. Posėdyje taip pat buvo aptarti įvairūs techniški Kultūros Kongreso rengimo reikalai, ir juos pavesta spręsti Chicago apygardos valdybai. Be Bendruomenės Valdybos narių, šiame posėdyje taip pat dalyvavo ir svečiai — Chicago apygardos pirm. Dr. J. Bajerčius.

Kultūros Kongreso šūkis

Reikia visa padaryti, kad Kultūros Kongresas būtų didelis įvykis. Jo paskaitos, pranešimai ir diskusijos turi duoti minčių ir aktyvumą visam kultūriniam mūsų gyvenimui įkvėpti, kelti ir gaivinti. Todėl visi darbai turi būti nukreipti kuria viena linkme pagal kurią vieną idėją. Bene didžiausias šių dienų mūsų rūpestis — tai tautinės gyvybės saugojimas ir išlaikymas. Todėl ir pirmojo Kultūros Kongreso pats pagrindinis uždavinys būtų ties šia problema su visu atsidėjimu sustoti ir ją su visu rimtumu apžvelgti. Svarstydama Kultūros Kongreso linkmės klausimą, Bendruomenės Valdyba yra priėjusi prie išvados, kad jei reikėtų prarasti tokiu šūkiu: Tautinė kultūra — tautos išlikimo pagrindas.

Rengiamieji Bendruomenės Tarybos posėdžiams

Vyriausias Bendruomenės organas yra jos išrinktoji Taryba, kuri turėtų visus Bendruomenės veikla susijusius klausimus. Tarybą posėdžių kviečia jos prezidentas. Prezidiumo pirm. J. Šlepetys yra kreipęsis į Bendruomenės Valdybą prašydamas ją pasisakyti dėl posėdžių laiko, vietos ir darbų programos. Valdybos pageidavimu, Bendruomenės Taryba posėdžių galėtų rinktis balandžio 21—22 d. Clevelande. Programos klausimas svarstomas.

Bendruomenės Valdyba pasisako dėl įstatų

JAV Liet. Bendruomenė tebesitvarko pagal laikinuosius Loko priimtus įstatus. Juose kai kas jau atsiliko nuo gyvenimo, kai ką reikia pertvarkyti, Bendruomenės įstatų klausimą trijuose posėdžiuose svarstė Bendruomenės Valdyba ir savo pastabas siunčia Bendruomenės Tarybos išrinktajai įstatų komisijai. Pastabose smulkiau pasisakoma dėl Bendruomenės tikslų, priklausymo, organų rinkimo laiko (pvz. apylinkių organus siūloma rinkti kas metai, apygardų — kas 2 metai, centro — kas 3 metai), apygardų, Bendruomenės Tarybos rinkimų, Bendruomenės Valdybos sudėties, tautinio solidarumo įnašų ir kt. Pastabas gali siųsti taip pat ir kiti Bendruomenės organai, jų pageidavimai ir iš atskirų asmenų. Juo pastabų bus daugiau, juo ryškesnis vaizdas susidarys, kokios Bendruomenės mes norime. Tyliu nepasieksime nieko.

Nauji Bendruomenės aplinkraščiai

Sausio mėn. pabaigoj buvo parengti ir išsiųsti du nauji Bendruomenės Valdybos aplinkraščiai: Nr. 5 lituanistinių mokyklų statistinių žinių reikalų ir Nr. 6 kultūrinės informacijos reikalo reikalai (konkrečiai liečia Lietuvių Studentų Sąjungos JAV

leidžiamą biuletinį "Lituanus"). Abu aplinkraščiai skiriami svarbiems reikalams, tad laukiama apygardų ir apylinkių valdybų gyvo atsiliepimo.

Kalbėtasi su gen. konsulu J. Budriu

Gen. konsulo J. Budrio lankymosi Clevelande proga Bendruomenės Valdybos pirm. St. Barzdukas su juo turėjo ilgesnį pasikalbėjimą, kurio metu, be kitų klausimų, ypačiai aiškintasi, ar nebūtų galima turėti vienos bendros JAV lietuvių kartotekos. Malonu pastebėti, kad pasikalbėjimas vyko draugiška nuotaika ir kad Gen. Konsulas Bendruomenės darbui parodė visišką prietarimą ir pažadėjo jam visokeriopą savo ir vadovaujamos įstaigos paramą.

Padėka

Gauta gryno pelno \$10,598.85

Chicago apskrities ir skyrių Balfio valdybos, baigusios darbą ir džiaugiamosi jo rezultatais, nuoširdžiai dėkoja: pirmiausia Balfio direktorei Marijai Rudienei už išrūpinimą rinkliavai leidimo; rinkliavai praversti komiteto pirmininkui inž. Antanu Rudniam; ir visiems komiteto nariams; gerb. kunigams klebonams už rinkliavos garsinimą per pamokslus bei parapijos biuletenius; "Draugo", "Naujienų", "Sandaros" ir "Laisvosios Lietuvos" redakcijoms, visą laiką dykai spausdinusioms informaciją bei straipsnius; "Margučio" vedėjai L. Vanagtieriui, "Giliai" Balfio ir P. Šaltimieriui, savo radijo valandose be jokio atlyginimo skyrusiems daug laiko vaizdo reikalams; vėjams reikalingai per radiją kalbėjusiems: J. E. vysk. V. Brizginiui, kun. St. Šantarui, evang. kun. A. Trakiui, adv. A. Oliui, Norai Gugienei, Dr. J. Bajerčiui, žurn. J. Vaideiui; šalpos reikalų spaudoje rašiusiems: red. L. Šimūčiui, red. Dr. P. Grigaičiui, Dr. J. Adomavičiui, rašyt. A. Baronui, rašyt. A. Valentinui, žurn. V. Butnui, Ant. Gintneriui ir kt. Taip pat dėkoja visiems vėjų parėmusiems ir rinkliavoje aktyviai dalyvavusiems, kaip tai: Lietuvių Bendruomenės Chicago apygardos ir apylinkių valdyboms, Chicago Aukštesniajai Lituanistinė Mokyklai, moksleiviams ateitininkams, "Aušros Vartų" skaučių tuntui, "Lituanica" skaučių tuntui, Alice Stephens ansambliui, "Pirmyn" chorui, "Dainavos" ansambliui, Chicago lietuvių vyrų chorui ir kitoms organizacijoms bei pavieniems asmenims už gausų dalyvavimą rinkliavoje su dėžutėmis gavėse.

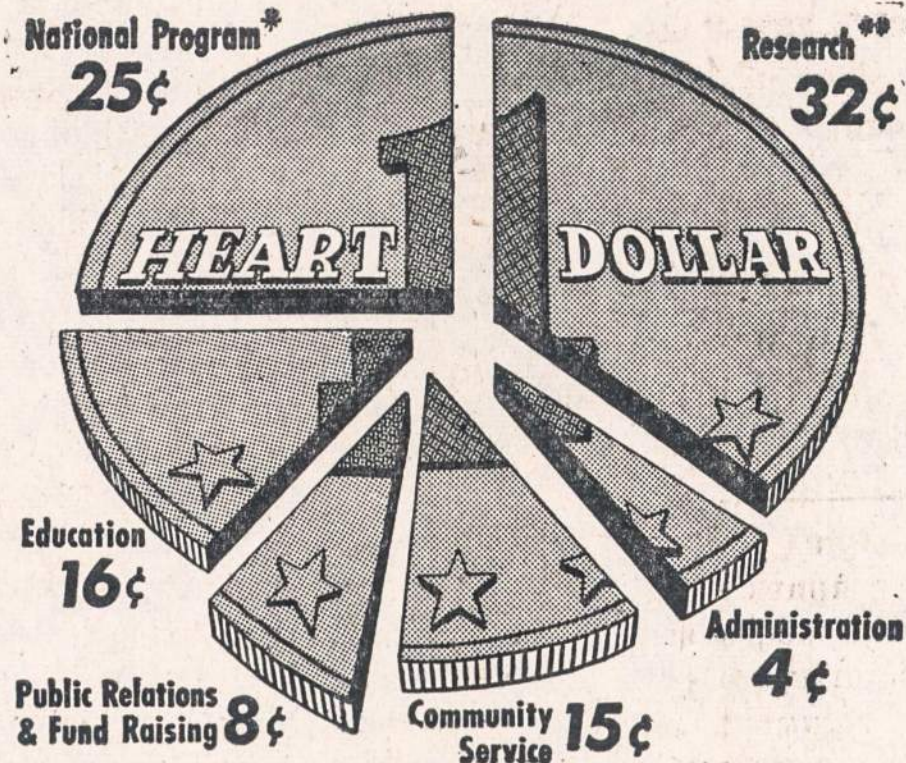
Gili padėka priklauso mūsų mieliems menininkams: solistui Stasiui Baranauskui, smuikininkui Alfonsui Paukščiui, baleto šokėjai Violetai Karosaitė, S. Mo Velbasio baleto studijai ir Moksleivių Tautinio Ansamblio kanklininkams, vad. Anelės Kirvaitės — gražų vėjams koncerto programa be jokio atlyginimo. Taipgi nuoširdžiai dėkoja gyd. O. Bakaitiui, S. Gližerienei, P. Mažrimienei, S. Petrauskenei, E. Morkūnienei, St. Semėnienei, K. Cicėnui, Gyliams, V. Duobai, S. Skudzińskiui, S. Rauckiui, V. Mitkui, J. Paruškevičiui, A. Baniui, J. Puodžiui, P. Šimoliūnui, L. Juraščiui, V. Rašytiniui, Ig. Petrauskui, F. Siurėiui, A. Meilutei, Okaitei, T. Rūtai ir kt. už talką, ir paramą koncerto metu.

Mūsų didelė ir nuoširdi padėka Chicago lietuviškai visuomenei už gausias aukas šios rinkliavos metu, kurios pradžiugins mūsų brolius ir seses, likusius Vokietijoje.

Chicago apskrities ir skyrių Balfio valdybos

— Ar jau auksai šio vėjams metu tremtiniais gelbėti?

TRIJŲ UŽRAKTŲ PROBLEMA

Didelė pažanga padaryta, širdies ligas betyrinėjant, bet į tris sunkiusius ir labai svarbius klausimus ligi šiol neatsakyta dar. Tie klausimai, ar užraktai, kuriems nesurasti dar raktai, yra šie:

1. Dėl kurių priežasčių artėrijos storėja, darosi nelygios, siauresnės (arteriosklerosis), sutrinkdo kraujo apytaką ir sudaro sąlygas vadinamai širdies atakai?
2. Kodėl mažieji arterijų galai susitraukia ir sudaro sąlygas aukštam kraujo spaudimui (hypertension)?
3. Kaip patenka infekcijos, kurios priveda prie reumatinio dragio, o paskum palapsniui prie reumatinio širdies ligų?

Daugiau negu 90 visų širdies ligų įvyksta dėl šių trijų dalykų. Viena priežastis vis dėlto yra surasta, būtent: reikalinga didesnė kontrolė ir stengtis kiek įmanoma surasti geresnius gydymo būdus.

Šių studijų svarbumas be galo didelis, turint galvoje, kad Amerikoje kasmet apie 800,000 žmonių miršta širdies ligomis ir daugiau negu 10,000,000 yra pakliudę ligų. Kitais žodžiais sakant, dėl širdies ligų ir kraujotakos sutrikimų miršta daugiau negu 52%. Dabar gal bus daugiau suprantama, kodėl ypatingo dėmesio kreipiama į širdies ligas ir kodėl kviečiama ko daugiau rėmėjų (Chicago Heart Association, 69 W. Washington St., Chicago 2, Ill.).

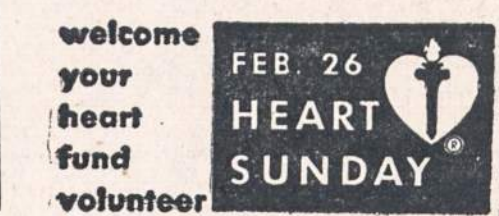
Šaulių martyrologijos reikalai

Visi žinome, kad labai daug šaulių buvo suimtų, kankintų, nužudytų arba ištremti į tolimus Rusijos plotus. Daug šaulių garbingai žuvo kovoje su mūsų tautos priešu II-ro Pasaulinio Karo pradžioje. Daugelio jų žinomi vardai, pavardės, arešto bei mirties datos, kankinimų ir kitos aplinkybės. Tačiau visa tai tėra "užregistruota" tik žmonių atmintyse. Žmonės ne su seuli gyvena, todėl būtina viską neaiškliai dokumentuoti, kol įvykių liudininkai tebėra gyvi. Gal greičiau negu tikimės ateis diena, kada ši medžiaga bus neįkainojamos vertės.

Šaulių martyrologijos duomenis prašome siųsti Chicago Šaulių Klubui švietimo ir Kultūros Skyriaus Vedėjui šiuo adresu: Rev. Ant. Šeštokas, St. Agnes Church Rectory, 2648 W. Pershing Rd., Chicago 32, Illinois.

Pageidaujami smulkūs įvykių aprašymai, jei yra — dokumentai ir foto nuotraukos, datos, vietos ir nukentėjusių asmenų bei kaltininkų, t. y. išdavikų ir kankintojų sąrašų ir okupantų vardai bei pavardės. Visa medžiaga bus laikoma griežtoje paslaptėje. Jei pranešėjas matys būtiną reikala, gali pats nepasirašyti ir neminėti vieno ar kito pavardžių ar vietovardžių. Už visą suteiktą šaulių martyrologijos klausimu medžiagą Chicago Šaulių Klubui Valdyba bus nuoširdžiai dėkinga.

Kitus laikraščius maloniai prašome šią žinutę persispasidinti. Chicago Šaulių Klubui Valdyba

Demokratų posėdis

Lithuanian National Democratic Club mėnesinis posėdis įvyksta vasario 8 d., Holywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St. 8 val. v. Klubiečiai, būkite visi laiku, nes posėdis svarbus. Turime aptarti pikniką, o svarbiausia vasario 16-tos minėjimas, nes pereiną posėdį nutarėme dalyvauti ir paskyrimą \$10.00 auką. Šiame susirinkime turėsime įgalioti delegatus. 1956 m. valdyba yra tokios sudėties: K. Aleksūnas pirmininkas, V. Staniulienė vicepirminė, Anna Radzius nutarimų raštininkė, G. Darska turėtų raštininkas, S. Gelson išdinininkas, J. Bložis korespondentas. — Korespondentas

Informacijos Chicago šauliams

1. Sausio 21 d. įvykęs šaulių vakaras gerai pasisekė. Turime apie 250 dol. pelno. Visiems artistams, baleto ir tautinių šokių šokėjams ir šokėjoms, o taip pat visiems vakaro šauliams — pareigūnams, uoliai savo darbui ir pasiaukojimui prisidėjusiems prie parengimo pasisekimo, Chicago Šaulių Klubui Valdyba nuoširdžiai dėkoja.

2. Šaulių Klubui užgavėnių balius įvyks vasario 11 d., šeštadienį, Lietuvių Auditorijoje. Šauliai ir šaulės kviečiami drauge su giminėmis, draugais ir pažįstamais gausiai šį parengimą aplankyti.

3. Nuo sausio mėn. žurnale "Karys" LŠST laik. Centro Valdybos Darbo Prezidiumas pradėjo spausdinti Šaulių Sąjungos oficialų organą "Tremties Trimta". Kiekvieno šaulio ir šaulės pareiga šį žurnalą užsiprenuotuoti. Kaina metams \$5. Su užsakymais kreiptis į šauli B. Brazdžionį, 4040 So. Francisco Ave., Chicago, Illinois.

4. Eilė šaulių dar nesumokėjo pereiną metų nario mokesčio ir neįsijungė šauliškų ženklų. Broliai ir sesės, juk tai Jūsų pareiga, tad nereikia delsti atlikti. Nario metinis mokeskis tik \$3. Šauliškas ženklukas tekanoja tik 1 dolerį. Pinigus prašome siųsti Chicago Šaulių Klubui Valdybos židininkui šiuo adresu: Julius Vepstas, 6639 So. Bishop St., Chicago, Illinois.

5. Nario mokesčių už šios metų pirmąjį sumokėjo šaulė Angelė Norbutienė. Tai pareigūnų pavyzdys. Laukiame to paties ir iš kitų brolių ir sesių.

6. Vasario 19 d. įvyks mūsų klubo metinis apžvalginis susirinkimas, kuriame klubui bus įteikti trys sportiniai šautuvai, JAV ir Lietuvos vėliavos, o taip pat pagerbti nusipelnusieji šauliai ir mūsų darbštus jauniems, kuris su pasiaukojimu uoliai dirbo ir toliau tebedirba meilės kuopelėje, vaidindami ir šokdami baleto ir tautinius šokius. Vieta ir smulkesnės informacijos apie tai bus vėliau.

Chicago Šaulių Klubui Valdyba

ŠAULIŲ KLUBO UŽGAVĖNIŲ BALIUS įvyks šeštadienį, vasario mėn. 11 dieną, Lietuvių Auditorijoje. Komedija "KURČIAS ŽENTAS". Broniaus Jonušo orkestras. Gėrimų bufetas.

Skaitykite "N-nas"

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, FEBRUARY 6, 1956

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MECHANICAL ENGINEERS INDUSTRIAL ENGINEERS

Pageidaujamas patyrimas elektros srityje.

Kreiptis į WARD JOHNSON

SANGAMO ELECTRIC CO.

SPRINGFIELD, ILLINOIS

NAKTINIAM VALYMO DARBUI SUPERINTENDENTO

Turi būti patyręs prižiūrėti vyrus ir moteris šlaivėjus, maputojus ir valytojus. Be anglų kalbos turi žinoti kitas kalbas ir turi mokėti skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai.

Liberalės krautuvės nuolaidos ir daugelis įvairių lengvatų.

Kreiptis: Employment Office 9 aukštas

THE FAIR

State and Adams Sts.

AUTO MECHANICS

Job with a Future!

Does your present position offer Advancement. Excellent Pay, and your Job Security. Opportunity for Liberal Employee Benefits, with an Expanding Organization?

NELSON CHEVROLET CO.

is interested in

Aut Mechanics

who are interested in a career, for themselves.

CONTACT

Mr. Jim Claybaugh

1025 Diversey Pky.

Blittersweet 8-7300

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Aukok jiems!

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

HELP WANTED — FEMALE

Reikia Darbininkų

Work near home. Save Time. Save Carfare

Save hours travelling. Neighborhood firm needs

COMPTOMETER OPERATORS

BILLERS - TYPISTS

GENERAL CLERKS

5 Day Week — Good Salary

Modern air-conditioned office. — Apply:

UNIVERSAL CARLOADING CORP.

977 West Cermak Road — SEeley 8-3000

ATTENTION JANUARY GRADUATES BEGINNERS GEN. OFC. - TELLERS CASHIERS-TYPISTS

Congential working conditions with long established Southwest Financial Institution.

40 HOUR WEEK

Detail experience, age, marital status and references, for interview.

See Mr. Henry T. Wolske.

ARCHER - HOYNE

FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.

3521 Archer Ave.

FR 6-1234

Paskaita apie verslo ir išradimų psichologiją

Trečiadienį, vasario 8 d. 8 val. vakare Dariaus ir Girėno svetainėje, 4416 S. Western Ave. įvyksta pirmas šiais metais mėnesinis Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois susirinkimas. Šiame susirinkime nariams bus pristatyta nauja Lietuvių Prekybos Rūmų valdyba 1956 metams. Illinois Technologijos Instituto profesorius Willard A. Kerr skaitys paskaitą: "Išradimų ir verslo psichologija". Paskaita žada būti labai įdomi, nes paskaitininkas supažindins su naujais tyrimais iš pramonės psichologijos. Visi nariai su savo svečiais maloniai kviečiami atsilankyti. Po paskaitos, kaip paprastai, visi bus pavaišinti kava ir užkandžiais.

Šia proga pranešama, kad Lietuvių Prekybos Rūmų raštinė perkelta į naują vietą. Dabartinis adresas: Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois, 4030 So. Archer Avenue, Chicago 32, Illinois. Telefonas Virginia 7-1517.

A. B.

Garsinkitės "N-nose"

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

— MONDAY, FEBRUARY 6, 1956

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavimui

MARQUETTE PARKE Naujas 2 butų mūrinis, karštu vandeniu gazu šildomas (atskiri pečiai), 40 pėdų sklypas. 2 auto mūrinis garažas. Liuksiniai vidaus įrengimai. Vonia ir kambariai rūsyje, aukšta pastogė. Savininko statytas namas pačiuoju gyvint. Kiti reikalai verčia parduoti.

GAGE PARKE 8 butų (2 aukštų) medinis, dengtas, cemento pamatai, trigubas sklypas. Visi butai turi vonias ir drabužines. Galimos geros pajamos \$5,000 imokėti. \$24,000 arba geriausias pasiūlymas.

1½ aukšto mūrinis (6 ir 5 kamb.), karštu vandeniu dujomis šildomas. Aukštas rūsys. Nauja tvora. 5 kambarių butų tuoj galima užimti. \$21,000. 3 butų mūrinis pajamų namas. Centrinis alyva šildymas. 2 auto mūrinis garažas. Platus sklypas. \$30,000 metinių pajamų. \$22,500 arba geriausias pasiūlymas.

BRIGHTON PARKE 2 aukštų mūrinis judrioje ir bizniui tinkamoje vietoje. 1 aukštas tinkamas restorano, maisto krautuvės, rūbų valyklos ar pan. bizniui, II aukšte 6 kamb. butas. Centralinis šildymas; trigubas sklypas. 2 auto garažas. Tik \$19,000.

McKINLEY PARKE 4 butų mūrinis (4 po 4). Dujomis ir alyva šildomas. Aukšta pastogė ir rūsys. Maži mokesčiai. \$215 mėnesinių pajamų. Kaina \$22,000.

KUTRA - NORKUS

REAL ESTATE-INSURANCE

NOTARY PUBLIC

2405 West 51st Street

WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

ARTI 68th tarp Kedzie ir Pulaski 1 metų mūr. 4 kamb. namas. Viršuje paruošta vieta dar 2 kamb. ir tualetui. Pilnas, gražus rūsys su baru. Dvigubas garažas, 50 pėdų sklypas. Aptvertas. Daug dekoratyvinių medžių ir gėlių. Su namu pakeičiama daug vertingų daiktų ir salione geros rūšies kilimas nuo sienos iki sienos. \$21,000. A. Reklaitis.

2 KAMPINIAI lotai Marquette Parke biznio gat. Tik \$9,000. K. Juknis. TOWN of Lake 3 po 4 ir biznio palatpa. Kaina \$14,300. K. Juknis. MARQUETTE Parke nebrangus apyaujas bungalow su 3 miegamaisiais. K. Juknis.

TOWN of Lake 2 po 4, atvėrusi visais įrengimais, didelė salė su tinkama karštu vandeniu alyva. Gražus rūsys su virtuve, didelė salė su stalais ir suolais. A. Reklaitis.

NETOLI 38th ir Kedzie medinis 4½ ir 2 kamb. rūsyje. Namas gražiai su tvarkytas, aptvertas tvora. Tik \$9,500. A. Sirtutis.

PASINAUDOKIT progą! 5 kamb. mūr. rezidencija Marquette Parke. Turi parduoti šiomis dienomis — už geriausią pasiūlymą! S. Kuršienė — RE 7-2897.

MARQUETTE Parke netoli lietuvių bažnyčios ir mokyklos 5 kamb. mūr. bungalow. Autom. šildymas gazu. Tik \$15,800. A. Sirtutis.

ARTI 17th ir California Ave. 13 apart. 3 aukštų puikiai įrengtas namas. Aut. alyvos šildymas. Visi butai patogiai išplanuoti ir reikūs. Didelės pajamos. \$75,000. A. Reklaitis.

GAZOLINO STOTIS. Gera proga pigiai pirkti ar nuomoti, Marquette Parke prie Western. Kreiptis į A. Sirtutį.

CICERO, geroje biznio vietoje, 2 aukštų mūras. Restoranas ir 4, 5 ir 3 kamb. butai. Autom. šildymas alyva. Rūsys. Gera suvartojama suvartojamas namas. Kaina \$26,000. A. Sirtutis.

2 BUTŲ po 6 kamb. geras mūro namas patogioje vietoje Brighton Parke. Tik \$20,000. K. Juknis.

PILDOME INCOME TAKSUS

R. LEONAS

REAL ESTATE

2735 West 71st Street

Visi telefonai: WALbrook 5-6015

KAS NORI namų, farmų ir biznių pirkti bei parduoti, kas nori biznių knygas suvesti ir INCOME TAX'US užpildyti. Jums nuoširdžiai patarnaus ir pagelbės.

JUOZAS STANAITIS

Telef.: Hudson 3-7828

Namų tel.: Prospect 8-2530

COOK COUNTY BUSINESS BROKERS

9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago

2 BUTŲ po 6 kambarius namas. Naujai atremontuotas. Randasi prie 69th gatvės. Kaina \$11,800. Pirkėjui tuščias butas. Savininko telefonas: Lafayette 3-1209

PARK RIDGE SAVININKAS PERKELTAS. Turi parduoti 3 miegamųjų namą. Garažas, alyva karštu vandeniu šildymas, kilimai, drobė (drapės). 4 metų senumo. Arti mokyklų, susiekimo. Teisingas pasiūlymas nebus atmetas. TAIcotti 3-8985.

1925 SO. ASHLAND

PARDUODAMAS labai pigiai 4 butų stucco modernus namas sualetoje Floridoje: po 5 didelių kambarius. 2 butai įrengti naujais rambais (furnished). 1 mylia nuo ežero, tarp dviejų gražiausių miestų St. Petersburg ir Clearwater, arti Gandy tilto, kur gyvena daug lietuvių. Dėl platesnių žinių kreiptis arba rašyti: Charles P. Suronskis, 4110 El Prado Blvd., Tampa 9, Fla. Telephone 62-5183.

CICERO proga belaidži. \$50,000 metinių pajamų. Dilektai, vaistinė, 2 butų mūr. 5-4 kambariai. Imokėti 10,000. Svoboda, 6013 Cermak, BIsop 2-2162.

— Savo auka